

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis ar peclifumeem maksā:

Ar peefuhtifchanu eefšemes:	Rigā sanemot:	Ar peefuhtifchanu ahršemes:
Par gadu 3 rbl. — lap.	Par gadu 2 rbl. — lap.	Par gadu 3 rbl. 60 lap.
1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.	1/2 gadu 1 rbl. — lap.	1/2 gadu 2 rbl. — lap.
1/4 gadu 1 rbl. — lap.	1/4 gadu — 60 lap.	1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Politifks un literarifks laikraksts.

43. gada gabjums.

Redakcija un ešpedizija atrodas Rigā, Cēstā Plateš tipo-litografijā, burtu leetwē un foto-litografijā pēc Pētera bāsn. **Studinajumi maksā:** 10 lap. par weenas slejas smalku rakstu rindinu, preefšpustē 30 lap. Apsteeļjumi un Mahjas Weefi un studinajumi sūtjami uz schādu abreši: Bz. Александровъ редакт. Мясца. Благоч., r. Пара. (Mahj. Weefa ešped. Rigā.)

Mahjas Weefis īnahk weenreil nedelā, trefchdeenas. — Ar katru numuru īnahk literarifks peclikums un katru mehneši femkopības peclikums.

Rošajumi manuskriptu eefšutitajem:

Manuskriptu eefšutitajem jopušo redaktori wina īstee wārbi un abrešes. Manuskriptu preefšutit jopušo arti honorara pēp. ījamā. Honorari sūtamam arween tam gada zeturēt, tuš rakst nodrutati waj wehlatā īstee nebeti laiti pēh notezejushe zeturētina. un leelums (ar pašča manuskriptu). Nafsi deš sūchdas pēšimes tū ušlūstoti par tobeem, par sūtem honorars naw maksajams. Rūs šchiti laiti honorara nešchem, teet ušlūstoti par tobeu, kas no honorara atteepek. Nešletoce manuskripti neteet atpatat sūtiti. Ceowodrašin un zitu rakstu honorars nešatams pēh brufatam rakstu rindinu, rakstu pēh brufat lošchem. ne art ušlabati.

N° 6.

Rigā, 9. februari

1900.

Zeem. abonentu eewehribai!

Lai nebuhtu japahrtrauz kabrtiga „Mahjas Weefa“ un „Mahjas Weefa Mehneschrafla“ preefšutifchana, zeem. abonenti, kuri wehl nebuhtu abonentu naudu samafajuschi, teel it laipni luhgti, dribsumā samafat, jo wifem teem, kuri nebuhtu maksajuschi, netifks wairs preefšutit „Mahjas Weefa“ 10. numurs un „Mahjas Weefa Mehneschrafla“ 3. burtuiza. **Tablakt apsteeļjumi „Mahjas Weefim“ un „Mehneschraflam“ preefšch telofschā gada top wehl ašween peenemti.** Pēc wifam naudas wehstulem, adrešch mainam u. t. t. preefšimejams īschā gada abonentu numurs, waj preefšchama adreše. **Apsteeļjumi un naudas wehstules adrešejamas:** Bz. rop. Pary, m. ekspedicijs ras. „Mясца. Благоч.“. Adrešes maina „Mahjas Weefim“ 10 lap., „Mehneschraflam“ 10 lap. Ropā 20 lap. „Mahjas Weefa“ un „Mehneschrafla“ ešpedizija.

Sature: Amerikas trefsi. — Krosotals tā lūdselstis pēc plauschu diloni. — Anglu armija. — No eefšemes: a) Waldbas leetas. b) Baltijas notikumi. — c) No zitam Kreewijas pufem. — No Rigas. — Grahmari gadis. — Kugneeziba. — No ahršemem. — Treflectu nowata. — Utrupes (torgi). — Turgas finas. — Telegramas. — Daščadi raksti: Dšhwe un laudis Transwalā. IV. — Sūhtumi.

Amerikas trefsi.

Monopolis īwechschas rolās ir wibeeemigatā netafiniba, bet top par brangu eefšadrijumu mūhu pašchu rolās. **Scho lauru weikalneeku logita.**

Kas tas tabds par trefsu? Neeeenā no wisflawenatām un wispīnigatām anglu walodās wahrdnjam laštājs neatradis wahrda „trust“ īsto tagadejo nošhmi. Un nebija jau ari eefšepjams pilnigi noteikt scho wahrda nošhmi, tapēh ka wehl desmit gadus atpatat „trust“ samainija ar „findikatu“, nedz ta bija noliekta lūsumos. Gruhti pateikt,

Pirmās gildes tirgona un dsinta goda pilsona

J. W. Guffewa

wisleelakā Kreewijas Bakuna tabakas fabrika Rigā, (firma dibinata 1852. gadā), pēdahwā sawus īstrahdajumus, kā: **greessto Bakunu sem etiketes „kugis Nr. 8,“ un Schwizentu sem etiketes „jahtneeks“**

ar teizamu patistamu smaršču, no wislabatās swaigās 1899. gada raščojumu tabakas un lūhdi god. smehletajus pahceezinatēes no īschs fabrikas īstrahdajumu augstā labuma. Turklakt augschminētā fabrika lūhdi, lai īščargatu god. pīrzejus no zitu fabrikantu pataldarinajumeem, lahdi senal tarahdijuschees, pēhrtot greesst wehribu ne tītai uš etiketēm: „kugis Nr. 8“ un „jahtneeks,“ bet it īpachchi uš firmu „J. W. Guffewa Rigā“.

Kad Amerikā wahrdū „trust“ fajha atteezinat uš lapitola sapopojumu. Dšhizalos dokumentos schis wahrds fastopams ne agrak tā astondesmito gadu wīdū. Trefsu nosaufums laikam gan zehlees no wahrda „trust“, ušhāiba, kuru fajha leetot pa to laiku, kad Pensilwanijas un Newjorkas walstis bahrgi wajaja lapitulu kombīnāzijas un tad lūhdschāneest fajha schaubitees, waj wini lūsumifki warēs palikt sabedroti, un tapeh pahrgrošija sawu weidu, rīhšodamees tītai uš ušhizibu zaur fēwifschkeem nolūhgumeem, kuri lūsumam un publikat palifa apšlepti. Kaut gan schis bailes nepastahweja ilgi un flaweni adwolati ar pilnigām sēmēm īsprahtoja lūhdschēss, kuri kombīnāzijas īščargaja pēc wifem uš wīnam teemeteem foteem, tad tomehz laikraksti wīnas jau bija notrifijuschi par trefseem, eestahdem, kuras rīhšojas uš ušhizibu un nosaufums eefšaknojās, tā jauns sajehgums eektuwa anglu walodā un no tās pahrgahja uš wifam zitam Eiropas walodam. Wahrds „kombīnāzija“ nebija pilnigi noteikts; „findikatu“ bija pašcham sawa nošhme; dahchi ziti nosaufumi netifa peenemti un jaunajam sajehgumam ari wajadēja dabuht jaunū nosaufumu, kaut ari ar jau pastahwoschu wahrdū.

Sajehgums un wahrds „trefsi“ tagad apšhēmē tahdu lapitulu kombīnāziju, kura schā waj tā aptiver un pahrrauga wifū tahda finama raščojuma īsgatawoschānu. Swina un wara trefsi sapirkuschi wifas scho metalu raktuwes un kontrolē wīnu zenu, bet schimbrihšcham wehl nepeedalas pēc scho metalu īstrahdāschanas, preefšch tam nobīnājuschees desmitēem daščadu fēwifschku trefsu; peem. ir trefsi preefšch swina truhdam, swina stabrdes, wara plahstem, wara struhwem, wara drahtem, lampu pēederumeem u. t. t. Tehrauda trefsi neaprobefschojas ar wifū dšhēss rudas raktuwju un dšhēss un tehrauda īsgatawotawu ušraudšibu, bet pahrwalda ari fēwifschkās īstrahdatawas, tā kugu brunu, fēeschu, tīltu u. t. t., kameh ziti trefsi, patstahwigi un no pirmā neatkarigi, no pirmā pīrkdami dšhēss un tehrauda fēenus, pahrrauga naglu, drahšču, bultu, daščadu rīhtu u. t. t. īsgatawoschānu. Eštas trefsi — Standart Oil Company — pahrrauga neween pa wifam Saweenotām walstim wifū nastas eeguhščānu, bet ari wīnas īstrahdāschānu terofinā, daščadās maščimu eekās un smehrēs, wifū pahrdoschānu leelumā un leelās pīšēhtās ari fēhphardotawas. Trefsu atihhifschānās eet tahdeem mīlšu

Daščadi raksti.

Dšhwe un laudis Transwalā.

No A. Wintera. IV.

Kas Transwalu apšhwa. Buhru raksturs. Wīnu dšhwees weids, tiziba, politifšee zenteeni, waloba. Sēmē administratīwā sadalīschāna. Galtewnatās pīšēhtas. Sēlta raktuwes.

Transwalā eenam tīl leelu sēmēs gabalu, tā tas lūhdschānās 1/2 Frančijas, tā tad ir tīl leelas tā wifas trīhs Baltijas gubernas kopā. Buhru turpretim tītai labdi 370,000! — Transwalu nu gan apšhwa wē tam toti daudš kolonifist, tā saukto „uitlenderu“, wīswairat anglu, tad wahžu, schiddu, amerikānu, holandēschu un frānčchu. — Pašchi buhri ir toti spēhžiga tauta, var to teem japoteizās neween tureenes wēselīgām gaisam, bet ari sawai mehreni atturigai, kabrtigai dšhwei un reibinoschu dšhweenu neleetoschānai. Transwalas zematos atradifim reti tahdu buhri, kurech nebuhs sawas 6 pēhdas garščs. Mati teem wīswairat tumschi bruhni, kameh bahrda eefšetena. Peere angsta, deguns labi paleels, ažiē atpogunčojas labfērdiba. Abgehrbu tee wālkā toti weenfahrschu: rupja auduma tamsotus, deš kahdeem trahgeem waj tallā drāpninam, pat beš westes apafschā. Sahbaki teem gari, īf weentahrschās, šipras ahdas un beš papehščeeem, gepure ar platām malam, gresnota ar štrausa spalwu. Tīpat weenfahrschi ari gehrbjas tureenes seeweetes.

Sawās mahjās buhri mīhl tahdu pat weenfahrschību, tā wifā zītā dšhwe. Farmu ešlas pa leelafai dakai no mūhra. Dšhwofki saštahw īf 5-6 īstadam, eefšaitot lūšanu, kura noder wīneem netif ween tā lūšana, bet ari tā ehdama īstaba un noliktawa (tā sauktais handlambaris). Štābas wifš weenfahrschās: kola gula, apklahra ar buiwola (wehščā) ahdu, wīdū leels kola galds, krehstū weetā rinda neleelu kastifchu, kuras noder ari tā sehdēsti leelajos ratos brauzot. Namam eepretim eerihtoti schlūhni preefšch rateem un štakti preefšch širgeem. Nereti wifš atrodas tīf sem weena pajumta. Laidara (kaala) sehta teel weenmehz buhweta īf wareneem atmenēem un kara laikā pahrwēhščas par neeenemamu zeetofni. Ešlīhdi deena ahr, buhri zēlas augschā un sapulzejas ehdamā īstabā, tur mahjas tehws teem lafa preefšchā nodatu īf bibeles. Pēhž tam melnā kaseru deenesmetita atnef leelu wannu ar uhdeni un dweeli. Pāpreefšch nomafgajās tehws, tad wifš ziti gīmenes lozefki, pēhž sawa wezuma. Ja mahjā atronas weefis, tad wīnam dod pirmajam nomafgatees. Kad wifš nomafgajuschees, nama tehws notur rīhta luhščānu un

wifš nosēhščas tad gar leelo galdu un dfer kaseju beš krechjuma ar īweestmaif. Pahrbuhchi wifš šleidsas latris pēc sawa darba. Un darba netrūhstī nelad. Ta tīl daudš, ka buhri neivar beš kaseru deenesneekēem pahrtifki. Wehrnu mehds buht Deewa swebtība, tā 8-10-12, pat 24. Paščam preefšdentam Krūgeram 8 dehlu uš 32 dehlu dehli! Anglijā pat bija wafaru dšhirdamas tahdas bahfīs, kas teiza. Kad jau Anglijai ešot jawed kurech ar Transwalu, tad tas ešot jabara pēhž eefšehjas drihs, jo tee wairojotees tīl leelā mehtrā, tā katra gadu peenahfot sawi 3-4 tuhšfiošchi karam derigu jauneku klah!

Koti simpatifki redset, ka Transwalas buhru starpā naw nabagu! Kameh Eiropā nabafšibā krituschu wifadi nījina un īšmei, kameh wīnam wifur ašwehrtas durwis, tameh Transwalā buhri raugas weenigi uš jilweka kreetnību un uš to, waj tas zehlees īf nefajauktas buhru zīlts: tahdu ušnem wīsbagatatos namos, netif ween tā weefš, bet ari — tā snout!

Sawā fatifšmē ar ziteem buhrs weenmehz koti laipnis un labfērdigs, pat wākfērdigs, lai gan anglu wīltība un weenmehriga pēeschmaufschāna to eemahzījuse buht koti usmanigam un neufhizigam. Sawu draugu un taiminu luhgumu īspīlbit buhrs weenmehz gataws un tur par sawu swebhtalo peenahšumu sawstarpigi dšhwe īspīlīhdsētes. Zaurmehtrā nemot tas nemīhl atbildet „ne“. Un kad tas wīnam kahdreis ari jādara — tas leetu ilgi pahrdomā, eekam laifsch wahrdinu „ne“ pahf sawām luhpam.

Weidjot wajadsetu wehl peeminet, ka buhru seeweetes tītpat īweeizigas kora mahfšā, peem. schaufschānā, tā wihreeshchi. Un kad angleeem īnahhtu pahriwest kora lauku uš Transwalas robeščam, tad tee atradīs, tā jadomā, buhru pulkos ne masumu seeweeshchu. Ar labako peemehru schai finā eet wifšem preefšchgalā buhru armijas wīspawehšneela, generata Schubēra lautata draudšene, kura pawada sawu dšhwees beedri wifš wīna karos un gahdā, īhsti aīščrahbjošchi — mīhklā weidā par to, ka wīnas wīham nelas netrūhtu, ka tas justos sewi tāpat tā mahjā.

wihra pawadīschanas ari tagadejā karā! — Kunā, ka 1881. g. karā ar Anglijū buhri ušwarejuschchi Mahjās kaurā tīl tadehī ween, ka Schubērs paklawfšijs sawas seewas padomam un wēdis kauru tā, tā wīna to wehlesjēs.

Pēegreeschotees atkal buhru dšhwei, mums japeewēd kahda zekotaja wahrdi, pēhž kureem buhru farmā eejot eiropēetis juhtotees sewi pahrzēlts atpatat par kahdeem 2 gadu sūnteneem! Mahjas tehws ar sawem firmajem mateem, nama mahte, tukla jo tukla meefās, behrnu pulks, kuru, tā jau mīnejam, mehds buht lūhdi 20, wežā, beejā kaitā wahkā seetā bibeles uš galda — wifš tas dwehšč mums pretim sawadu, neaprašchamu wēselīgās, tainās dšhwees eefšaidu.

Kas atteežas uš buhru dšhwees preeleem un wafas brīhšcheem, tad jafaka, ka wīnu mīhštā atpūhta ir — īpīhpet netrauzeti lehtkrehšlā fēhšot pīhpi un īdšert nestēidjotees weenu taff pēhž ošras kasejas. Leels preefš ir ari buhrem aīstikt zēemā pēc taimineem, waj usnemt tos pēc sewis. — Weena no buhru rakstura newifai peewīlīgām pufem ir — wīnu bailes no katra jauna pahrgrošijuma. Pat sawā saimneezibā tee ilgi kamejas eewest to nebuht īf jaunlaiku technifas. Zaur to ween īstahdrojas peemehram tas, ka neweens buhris neufnemas pat īstahdro īf sawa gruntis gabala saules gaismā feltu, dimantus, akmena ogles un zītus metalus, bet atdod scho teefšbu „uitlenderem“, wīswairat angleeem, pēc sawmehtrā newifai leelu atihhdsību. Kā sawā domu spēhžā, tā ari darba darīschānā buhrem peemīht īpachšiba — nefelgētes, lai gan neweens neleegs, ka teem netrūhstī gudribas un faprašchanas.

Transwalas buhri koti deewbījigi un tīkumigi. Ar bibeli tur sahl lafīt mahzitees un bibelē tur smel padomu wifās dšhwees darīschānās. Wehl nesen, jauna gada deenā, preefšents Krūgers īstahdīs sawai armijai manifestu, kura tas dod padomu lafīt to un to Dawida dšejumu. Mahjītajū pahlibgi tur braukā apahrti no farmas uš farmu un paleel kaurā lūhdi pahri nedekam weefojotees un swebhtus rakstus pašlahdrojot. Ahrlaulibā dšimuschu behrnu tur tītpat tā nemas naw. Dšerščānu tur par leelato kauru un grehlu. Par nabageem. atraitnem un bahriweem tureenes „pagasti“ ruhpejas daudš fīrīgigai un dšhwofki, nekā tas zīl daščā labā weetā pēc mums parafst. Par sawām tautas leetam tee interesejas jo dšhwi. Pēhdejā laikā lūhdi ar bibeli reds pat wīstahfakās farmās uš galda ari ofšjālo Transwalas „waldbas wehšnef“.

Buhru waloda — sajkauka ar wahžu, frānčchu un anglu wahrdēem holandēschu walodas īstokne, gluschi tāpat tā wīni ari naw wairs tīhrafīnāini holandēschu aīščahjeju pēhžnahjeji, bet sajkaukuschees, īpachchi 18. gadu sūntenti ar Deenwīdus-Afrīkas wahžu un frānčchu kolonifsteem.

gremoschanai bitona ahrstefchanā, eestatu par nepezeeschanu wajaadibū kreofotalu sneegiflimneekeem tifai atfchaiditu.

Te ronās jautajums, ar labdām weelam kreofotalis wislabaki atfchaidams. Behz waitafahbtigeem mehginajumeem israhbijās, ta kreofotalis wisplnigaki raifās mafsumā, kurefch fastahw is libdfigām dakam etera un 95 proj. spirta. Us if 3 dakam kreofotala nem 1 datu mineta eterfpirta. Ja wifās ifleetotās weelas ir teizama labuma, tad maifijums isnahf dfinartfrahfains, sfaidrs un zaurredjams. Sghis atfchaidijums wairis naw til reebigs, ir weegli pilinams bef eepreekschejas fahfidijanas un las tos galwenafais, ar filtu peenu eememts nelad netrauzē gremoschanu. Ta tad galwenafais kaweklis, kas stahjas kreofotala leetofchanai jefā, ir nowehrschams itin weentahrschi zaur peenahzigu atfchaidifchanu.

Stin dabiffti mums nu usmahjās otrs jautajums: „Waj kreofotalis ir spehijis labot un pat dfeedet no dilona bakterijam pahrmahktus zilwefa plauschus?“ Pamatodamees uf faweeem peedfchwajumeem waru uf scho jautajumu ar pilnigu pahrlieezibu atbildet ar „ja“. Peenahzigi atfchaiditis un wjadfigā daudjumā pasneegts kreofotalis dod apmeerinofchus ja pat spihdoschus panahktumūs, ja to leeto pehz eepfehjas agri pahfā sfimibas fahktumā. Izhpahfchi pee behrneem un feeweetem esmu redsejis nejereru labofchanos un pilnigu ifwefefofchanos. Bet te ari jaatgahbina, ta te daudf sfimneeki, kureem kreofotalis maf jeb neta nelihdf, sepfifchki tahdeem, kuru sfimiba jau weza, eesafnojusēs. Tadehf mehginajums ar kreofotalu eeteizjams kuftram dilona sfimneektam. Bef tam man fchheet, ta sfimneeki, las fahles wehl naw bruhfchjufchi, labojās no kreofotala ahterakti un pamatigati, neta tahdi, las jau apraudfchi ar fiprafam weelam, ta peemebram kreofotu, guojafotlu un folveolu. Izhumā fanemot, kreofotalis ir weela, kurai starp dilona libdfeekteem bef fchaubam peeder pirmā weeta. Rai ar kreofotalu teefcham fahneegtu fefmes, tad tas jaleeto pahfā sfimibas fahktumā, tai laikteta, tad tilko ronās aifdomas uf diloni, nenogaibot wifu dilona fihaju attihfifchanos. Ko libds mums nodroschinata sfimibas diagnose, ta libdf ar to mums ari jaatfihfti fawu nespehijibu, sfimibu aprobefhot un dfeedet?

Zoprojam mums wehl atteet iffchirt, zil daudf kreofotala mums jafneefs sfimneektam, lai panahktu labofchanos. Ar 25 pileeneem tihra kreofotala 3 reifes deenā, ta tas no Berlines profefora tifa eeteifis, redseju maf panahktumūs, laut gan fchee neatschaiditee 25 pileeni daudseem sfimneektam waj pawifam apnehma ehfgribu. Atfal ziti eeteiza dot kreofotalu 3 reifes deenā wefelu tehjafaroti, bet tifai reti sfimneeki warea ja panest bef ta gremofchana tiftu trauzeta. Wei tee sfimneeki, kuri scho miffigo porziju warea eememt bef gremofchanas trauzejuma, ari labojās. Wehlf pahrlieezinajēs, ta peeaufis zilwefs war panest apmebram 40—50 pileenus kreofotala bef labdas apgruhinaschanas un ta fchis daudjums ir peeteefofchis preeksch sfimu plauschu dfeedefchanas, ja to dod peenahzigi atfchaidifumā. Wiseteizamaki kreofotalu leeto pehz fefofcha rejepta:

Rp. Kreosotal 60,0
Spiriti Vini (95%)
Aether. sulfurici aa 10,0

D. S. 3 reifes deenā 10—60 pileenus fiftā peenā pehz ehfchanas.

Augschejais kreofotala raifijums leetojams 3 reifes deenā tublin pehz ehfchanas. Slimneeks nem pusglahfi falda, fahfildita peena, eepilina tani noteifto daudjumu fahles, apmaifa ar toka menti un eedfer maifijumu, ufderot pehz tam tihru peenu. Sahles jafilina fefofcha fahrtā:

1. deenā 3 reifes pehz maltites 10—30 pileenus deenā
2. " 3 " " " 20—60 " "
3. " 3 " " " 30—90 " "
4. " 3 " " " 40—120 " "
5. " 3 " " " 50—150 " "
6. " 3 " " " 60—180 " "

No 6. deenas fahlot bruhfch pastahwigi 60 pileenus 3 reifes deenā nedefam, pat mehnefcheem, raugotees pehz ta, waj sfimiba labojās, waj nē. Augschejais maifijums fatura 60 pileenos 1/2 tihra kreofotala, t. i. 45 pileenus. Ta tad sfimneeks aprahdita fahrtā ernem fefā un turpmahās deenās 135 pileenus tihra kreofotala deenā. Ja pehz diwi libdf trihs nedefam labofchanās nebuhtu nomanama, tad kreofotalis atmetams un jakeras pee ziteem libdfeekteem. Sahles pehz peeweflā rejepta mafā apteefās 1 xli. 89 kap. un ar tam isnahf apmebram diwi nedefas. Behrneem dod fahles pehz fefofcha fahmebra: 15 gabus wezeem 3 reifes deenā 5 libdf 45 pileenus, 10 gabus wezeem 3 reifes deenā 5 libdf 30 pileenus, 5 gabus wezeem 3 reifes deenā 5 libdf 15 pileenus, 2 1/2 gabus wezeem 3 reifes deenā 2 libdf 8 pileenus u. t. t.

Kreofotalis ir eeteizjams ne tifai ween pee attihfita dilona, bet ari pee katra plauschu (bronku) katara. Izhpahfchi elpofchanas organu eekafifumi pee behrneem, fahbus atfahj peemebram mafalas, refofchais krepus (Reuchpuffen), plauschu farjons un wehl zitas sfimibas, sem kreofotala eepaida drihfi labojās, ja, panahktumi nereti pahrspehji muhfu zeribas. Man fchheet, ta kreofotalis plauschu libdfektu starpā wehl naw eeguwis to atfifchianu, lahda tam pateefbā peenahfas. Eemeflis fchaj parahdibai laifam mellejams gan nelaimigā nofankuma ifwehle, kurefch atgahbina til eenihfto kreofotu, gan ari nepareifā leetofchanā. Sghos aifpreedumūs pahrwaret un eekarot kreofotalam pelnito pilfona teefibu dilona ahrstefchanā ir scho rindinu noluhfs.

Anglu armija.

No A. Wintera.

Ne wifai fen lahda rafnā*) apfahfju anglu armijas fadalifchanos un mehš redsejam, ta angteem ir pahfahwiga armija, milija un wolonteer. Tagad nu pahfahfimees drufku, ta h d a fchi armija ir, fefifchki tihumiflā finā, jo ta winaf kara finā naw daudf nelahdas wehrtibas, to peerahda peemebram jau tas apfahfifis ween, ta buhru „bauri“ fchos fuhdftaus weenadi ween peekauj.

Pahfahfimees wispirms, to rafnā par tagad Natalā, sem generafa Bullera un Weita pawehlfneezibas atrodofchos armiju lahds wahju tihrotajēs, las nobfchwofis Durbanā 15 gabus. Wina wehstule nodrukata wahju laifrafnā „Zägliche Rundschau“ un tur starp zitu atrodam fefofchās finas:

„Es agraf biju leeks anglu draugs“, ta rafnā augfchā minetais tihrotajēs, „bet anglu faldatu beftaunigā ifturefchanās mani no fchis draudfibas pawifam iffofeedeja: tublin pehz tam, tad Dundi pilfhefta bija kritufe buhru rotās, dabujam no if tureenes ifbehgufcheem eedfchwotajeem dferdet, ta generafa Zuhka faldati efot ifturejufchees pret ta apgabala eedfchwotajeem, anglu pawalftneekteem, ta wisnegantalee mefchoni: teem nepeetizis ar to, ta tee nolaupijufchi weegli aifnefamas wehrtileetas un ifppeedufchi eedfchwotajeem zaur draudeem nauwu, ne, tee fadaufijufchi un fapofthufchi ari to, to tee newarejufchi aifneft. Dfheereu pahrdotawās tee eelaufās ar waru, peefehras libdf nefamanai un fahfa tad wifu daufit un poftit!

Bet ar to wehl nebija deefgan, — wefeli bari fchahdu tehwiaw eelaufās ari priwadfchwofkos un ifdarija waras darbus gan pee prejetām feeweetem, gan pee meitenem gandrihs wehl behrna gados.

Dfizeeri nespehja fcheem „lungeem“ it neta darit, jo tihlibdf lahds mehginaja ufstahtees, faldati draudeja wimu pahfchu nofift. (Warena difjiplina anglu armijā! A. W.)

Wisnefcheligati ifturejās anglu faldati jefā no Dundi uf Labifmifu: tur tee iflaupija un nodewfinaja katre ehfu. Kas no Natalas eedfchwolajeem gribeja fawu ihpafchumu aiffargat, tifa weentahrschi — noburti. Naw tamdehf nelahds brijnumūs, ta nataleefchu leelafā data pret angteem tift fahrijnata, ta ta dodas bareem buhru lehgeri.

Koti noschelojami ir ari Labifmifas eedfchwotaji, jo teem anglu faldati wifu, wifu nolaupijufchi. Wifās fuhdfibas generalim Weitam neta nelihdfeja, tadehf ta tas patis — faldatu rotās, jo tihlibdf tas winūs aiflaintinatu, tee tam wairis nellahfutu un nekautos pret buhreem. . . Labifmifas eedfchwotajūs generalis Weits meerinajot ar to, ta anglu waldba wifus faudejumūs atlibdfinafchot, bet uf to gan laifam wehl buhs ilgi jagaida.

Jif dfti grimufe anglu armijā difjiplina (pahfahfiba un godjeeniba) pret faweeem preekschneekteem, to peerahda tas, ta laujā pee Gleno anglu wirneekteem wjadsejis leetot pat rewolwerūs, lai peespeestu faldatus ifpildit wimu pawehles. — Nu, uf kara laufa wehl zil nezf faprotama ofizeeru komandu neifpildifchana, jo tur — leeta grofās ap dfinwibu un nahwi, bet jefā no Anglijas uf Deenwibus-Afritu notifikas uf fugeem faldatu starpā ne mafaf tralas nepahfahfiba: duhfcheem tihufchi tur wainigee lehdēs ffehgti, bet tad fahjehlfchees wifu wimu brahli un wirneeki ifbihufchees pahfchi par fawu dfinwibu, ta ta bijis jalafifch wifus wafā un jaatfahj bef foda.

Durbanā, tur libdf fchim leelafā data anglu pahfgha ffehfu tifa malā laifra, tur pehz faules noefchanas nedrihfti neweens labaki gebruees zilwefs uf eelas rahditees, no feeweefcheem jau nemas nerunajot. Peedfehrafchee faldati aifftar un falfauj gandrihs waj ifweenu, las teem gabas jefā. Rahbu no wehstules rafstijaja poftifstameem anglu juhras faldati pahfufchi, ta tos wahjeetis un par to tad ari winam flupufchi wirfu un ta peelahwufchi, ta tas bijis jaafines uf flimniju, tur ifrahbijees, ta winam eelaufas trihs ribas un diwās weetas pahrlaufis rotas flilbs. Ja nebuhtu par laimi gadifjufēs tuwumā lahda wirneeku patrufa, tad tas nebuhtu pahlijis dfinws.

Un ta angli ifturas pret fawangoteem un eewainoteem buhreem — to nemas newar ne aprahfifit. Sepnojai anglu tautai teefcham jafanuas, ta winas dehli ta ifturas un ne til ween pret wimu rotās kritufchu eenaifneeku, bet ari pahfchi pret feewi, pret faweeem faldateem, pret to, las meefa no wimu meefas un fauls no wimu fauleem: leeta ta, ta anglu pahredifchifki ftope kara wjadfifbam wisfiftatās ehdomas un zitas leetas: ta peemebram konferwu dufes atrodas fapuwufe etika fahdbē fahmejzeta gafa, faruhguzes un fahfahbuschi anglu konferwi, fahbaki ar papira folem un wiswahjato wirfahdu, tabafa, kurai peejautas 2/3 juhras fahles, weta, las ififft mahgajot u. t. t.

Naw ari brijnumūs, ta faldateem to redfot, top ruhfti ap firdi un tee fajet trazi.

Ta peemebram Londonas laifrafnā „Daily Mail“ nodrukata lahda gardes grenadeera wehstule, kura laifam fefofcho:

„Uf Deenwibus-Afritu brauzot mehš dabujām maifi tifai 3 reifes nedefā. Zitas deenas mums bija japahrtet ar zee-teem fuga zwihbaleem. Ta falkto lafeju mehš ari dabujām, bet fchi fahfurga nefmekeja ne pehz ta un to pahfchu mums dewa dferet bef peena un bef jutura. Pusdeenās muhs ehbinaja ar fahfitu gatu un tifai pahri reifes nedefā ifdewa gabalimu fwaigās gafas. Wafarā mums dewa fchidrumu, kuru fajuja par tehju, bet atfal bef jutura un peena, ja pat bef maifes. Un las tas wisfiftatās — ehdeni bija ne til ween pawifam nebudami, bet tifa ifdalti ari til mafās porzijās, ta nelad newareja poehfti zil gribeja. Sghumā mehš apfehgerjam weenmehr uf fuga eertifkoto bodeli, kura — finams pret fnaugu nauwu — warea dabuht ari labas ehdamas leetas, bet pehz nedefas laifa bija wifis ifpirkts un mums neatfifa netaf jits, ta — hadu jeest. — Numirfki, tur scho rafnā, muhfu fugis atronas leelās oflas pilfheftas doka, bet ari fche mums zita neta nedod, ta tifai fugu zwihbatus trimft. . . Schorihf wifis mans brofafs fahfahweja no pus-tafes ta fahfās lafejas. Un lai pee fchahdas fofpchanas faga-gaiba no faldateem waronu darbus.“ — Tiftahf anglu grenadeera fuhdfiba. No ta redfam, ta anglu armijā noteef leelas blehdifbas gan ar faldatu fofpchanu, gan ari ar zitām leetam. Ta peemebram daudjas no til leelifki flawetām libditu bumbam nemas nesprahgftot. Laifam gan ari fche notifufe „pahfchiba“ un fabrikants pee dahrgās fprahgftofchās weelas buhs peemahfijis to zitu lehtaku. Ja nu, fefcha wehl angteem wairaf, neta patriotifms.

Un tad augfchā minetais laifrafnās „Daily Mail“ kara miniftrijas darbības ehnas pufes til wafifidigi ufrahda un kritife, tad tur laifam gan ari ffehles labu lomu weifals, pahfa fefcha, neta zeriba atneft labumu, jo ihfā laifā fchi laifrafnā laftaju flaitis pahjelees uf 1 miljonu 200 tubfiftofcheem. Laifam gan wiswairaf tadehf, ta laftajū fin, ta

fchini laifrafnā wini dabuhs dferdet wiswairaf laifnibas un pateefibas. Nunā, ta dahji miniftri at'apfchotees no amata, fefwifchki „Daily Mail“ ufbrufumū dehf.

Ta tad, ta redfam, pee tagadejam kara nelaimem Anglijā wainigi ta augfti, ta semi, jo ari faldati, ta jau redsejam, naw nebuht flawejami. Ta, peemebram, meera laifā woen behz no deeneta 20—30 proj. no wifseem faldateem un if no 15—20 faldateem weens padara tahdu nofeegumu, par fo wimu foda kara teefa.

Wehl jo behdigatu leezibu ifdod leetprateji anglu wolonteerem (fawwatneekteem). Ta peemebram „Frankfurter Zeitung“ libdftrahdneeks Londonā, lahds wezē prufchu wirneeks, las anglu armijas apfahfikus labi pahfift, faha, ta anglu apfahfkeem wjadgot teefcham buht loti behdigem, tad tee kerotees pee pehdeja libdfefta, t. i. fuhbot fawus wolonteerūs uf kara laufa. Eeta efot ta, ta fchee „fawwatneeki“ efot tahdi fawwatneeki, kureem wifis atlauts. Tee eestahjotees kara deeneta fawwatfigi un warot, tad teem deeneta nepahfif, katre azumirfki atfal no wina ifstahtees, „ufleizoi“ fcho deenetu 2 nedefas eepreeksch. No fcho kareiwju difjiplinas naw nelas to teift, tadehf ta tee — difjiplinas nemas nepahfift. — Wolonteeru naw padoti kara deeneta flingram praifbam un kara lifumeem (jo zitadi nebuhtu neweena wolonteeru). Weenigais fods, kam tee padoti par faweeem nofeegumeem, tas ir — atlafchana no deeneta! (Warens fods! A. W.) Ja frontē lahds wolonteerūs nepadodas wirneekfa pawehlem, tad ofizeers war fchahdu „faldatu“ lift ifweft if frontes un nobot ta la arefā lahda apafchofizeera ufrawdifbā. Bet tad wolonteeru deeneta beidfas, tad fchahds energifis ofizeers war buht drofchis, ta wolonteerūs winam — aifpibtes.

Lai rahditu laftajeeem, lahda ir scho wolonteeru difjiplina, augfchā minetais wirneeks peewed ta peemebrū fefofcho ftatu if anglu faldatu dfinwes, kureem tas bijis patis par azulejeineeku. Rahdam batalijona komandeeram wjadseja laft faweeem faldateem (wolonteerem) lahdu pawehli preefchā. Wehfti tas nopuhlejās peerunat batalijonu, lai flahwot meera un nefawjotees. Wolonteeru nelifās ne flnot, tee gruhfija weens otru, fwaidbijās ar jepurem, farunajās flafā balfi un nelifās par fawu preefchneeku ne finis.

„Karam“, faha fchis prufchu wirneeks, „anglu wolonteeru nemas neder. Sghaut tee gan fchauj peeteefofchi labi, bet newis ta faldati, bef lahdeem nelahdeem peepahlfchefchanas libdfeekteem. Ne, teem wjadfifis i azis aiffargat no faules, lahda noluhfā tee pahahfch papiri, pat wefelu awifit sem jepures fchirmja, pahstute plinti ar toku u. t. t.

Wehrti, kuros tee mahjās fchaut, ir ari deefgan ehfmoti, ta peem. uf 100 metru (ap 100 fofu) atfahuma teem dod 3 pehdas platu dehli, bet uf 200 metreem dod jau 5 pehdas platu. Ja mehrtis top jo tahlaf jo plataf, tad fchahoi atfchahfchanai naw kara finā daudf nelahdas nofimes, tadehf ta buhru galwos nebuht nepaleef platafas, jo tahlaf tee no anglu faldatu linijam atronas! — Wispahre domā, ta angteem nebuhs leela preefa no fchahdeem kareiwjeem. To eewehrojot tad ari Riffcheneris, jaunejeltais anglu armijas faha preekschneeks, iffozjees, ta karejch wifchwotees wehl w e f e l u g a d u . . . Bet las wifis fchini gada laifā newar notift! Neweens newar notelti, to mehš rafstifam par Anglijū — ja dfinwofim — nahfofchu gadu ap scho laifu, jo daudfi domā, ta Anglijai jefsees zihna ne til ween Deenwibus-Afritā, tur griw nobibinatees „Deenwibus-Afritas Sa-weenotis Walfis“, bet ari Indijā, tur fchogad atfal bads un mehtis un libdf ar to war zeltees ari neweri! Un tad wehl eewehro, ta Kanadā leela un warana partija, las zendfchas atfwabinatees no anglu wirfwaldbibas, un ta Trijā gandrihs wifa tauta ilgot ilgojas pehz pahfahwibas — tad teefcham bail par Anglijas nahfotni, jo ari pee winas war it drihs peepilditees wahju falamas waheds, ta „Hochmuth kommt vor dem Fall“ (lepniha nahf preeksch fchifchanas).

Nefen parahdijās kreewu laifrafnās aifrahbijums, ta Anglija efot wifās pafauls malās eenehmufe few oflas weetas wisfwarigatajās weetas, ta peemebram Gibraltarā, Suezā u. t. t. Eitropas leelwalfim nu wjadfifetot faweenotees un wifās fchahdas weetas ezejel ftrapatufifkus garnifonus, tadaf ta tas notifa Kretā. Tas efot weenigais libdfeelis atfwabinatees no anglu — wifdgunibas. Lai nu gan libdf fchahda fofa fperfchanai wehl tahlu, jo leelwalfim trubfti weenprahfibas un tas negribes weena otrai daudf neta laba newehret, tad tatschu wismaf par fawa Gibraltara drofchibu angli loti fahruhtufchees. Bet par to rafnā jita reifā.

No eekfchjemes.

a) Waldibas leetas.

Pahrzelti: Lufuma aprinka polizijas pahrwaldes galda preekschneeks Preede — toi pahfā amata uf flufnes aprinki

Ezejlti: Lufuma aprinka polizijas pahrwaldes kanzelifis Gutmans — par tas galda preekschneeku; Kurjemes gubernas ahrfchata weterinas Rodebaks — par weterinar-dhrstu pee Leepajas lopu djenamā trakta.

b) Baltijas notifikumi.

Flarijs Plauktinfeh +. Latweefchu publifai labi pahfiftamais operu dfeedatajs Flarijs Plauktinfeh, kurefch beidfamā laifā bija angafchets pee Pemas teatra, fchi gada 31. janwari nomiris. Melaitis atfahj laulatu draudjeni deefgan nelahwehligos materialos apfahfkos.

Atbilde „R.“ fgam Widfjemes fkolotaju pahlibdibas beedribas leetā. Taitfchu reift, ta leelas, weens no teem fkolotajeem, kuri nefimpatije ar muhfu pahlibdibas beedribu, ir fch. g. „M. W.“ Nr. 3 ifteizees daudfmaf tuwal par teem eemeefleem, kuru dehf tee 999 fkolotaju fangi beedribā neestahjas. Zeen. R. fgam par wina puhlem toti pateizos! Un ja wehl nahfu wefels desmifis fawu pahfu beedribas preteintatu un manus ufstatu un peerahbijumūs fahfifu drupu drupās, tad es par to tifai no firds preezatos, jo tad tatschu mehš, beedribas peefriteji, finatu, fo ihfti muhfu amata beedri no fawas beedribas wehlas un gaiba, un uf ta pamatojotees waretu daudf jo groftit un labot. Weraugotees uf to, ta R. fgam efmu toti pateizigs par wina puhlem, wifch mani atwainos, ta es dahfchis jautajumos grihu pa-

*) Slet. „M. W.“ 51. num. pag. 9. rāfftu „Anglu armija“.

tigasti iştirahdat, lai wehlat waretu waldbai eesneegt luhgumu deht meefas foda atzelschanas.

No Koschfurinas (Smolenskas gub.) Jau preefšah fahdeem 15 gadeem 12 dšimtas fametas kopā un nopirta šho muišku. Tagad seme labi eekopta, ehlas fajeltas un pīrjeji tīkšči pee turības. Gahjeiti naw ari wifai dahrgi: kreemi par wofaras kalpeem, no Surgeem lihds Martineem, lihst par 30—35 r., meitas par 15 r., latweešči gan praša wairat. Bītadi jau nu buhtu wifš labi, ja tīfai mums netruhtu weenprahitibas pee stolas dibinaschanas: weeni grib šahabu, otri tahdu stolu, tā ka muhfu behrni, kamehr mehs šrihdamees, ufaug gara tumšā. Smolenskas mahzītajs atbrauz pa gadu reisi un luteraneem notura deewwahrdus un pahbranda behrnus. Dašči gan ari nobrauz uš Smolensfu bafnizā, bet kad netrahpa to swehtdeenu, kad notura latweešču deewlalpojumu, tad wifš brauzees par welli. Agraf gan latweešcheem išdallja grahmatašas, kur bija apšihmetas deenas, kad latweešcheem noturēs deewlalpojumu. Gara finā mehs gon nekur tablu wehl neefam tīkšči, kaut gan lafam pa derigai grahmatai un ari pa laifkrastam; no rāfsteem grahti eemahzēes prašas gairnā. Sohrens.

Kurfšas guberna medizinas doktors fon Šhteins greefees pee eefšleetu ministra ar luhgumu, lai winam sawā muiškā atkautu turet spēlštīkus jeb masus leelgabalus, un pee finantšču ministra — lai winam bef muitas atkaut eewefi šchos erotšhus. Par šahabdeem spēlštīkeem, turi tīfai 26 r. 40 kap. dahrgi, buhtu jamafša muitas ween 56 r. 50 kap. Minetāis kungs ar šcheem spēlštīkeem grib apšahudit tahdas negaiša mahšonas, no kurām war fagaidit krušu. Austruja un tagad ari Augšh-Stālīja, kur beeshi ween usnahi krušas negaiš un padora semkopjeem leelu postu, tahda apšahudīšana išrahbījusēs par toti semīgu. Zaur štro garša sawitkojumu, tahds žetas pee šahauschanas, krušas mahšonas waj nu pagalam išlīst, waj ari pahwehščas leeti.

Wretschu wiltoschana tagad ir, tā safot, uš deenas fahrtības, lai tā ištenu, labu preži waj nemas wairš newar dabuht. Nēwiltotu preži war dabuht tīfai no wīspahrim pafīhšamām solidām firmām. Tīhrwilnas audelšos eeausta kofwilna un spalwa tam uštāfita mahšlīfka. Ari līnu audelšos gandrīhš war dabuht bef kofwilnas peejaufumeem. It fewiškī uprlautuše barības weelu wiltoschana, un šahabi wiltojumi ir wīskaitigates, jo tee apdraud patehretaja wēfēlibu. Massawa ir leelīrdīneezības wīduzīs un wīswīfadu preefšču un tamlīhds ari wīnu wiltojumu leelnoštīkawa. Bet wīswairat dabuht ari ir potu ruhneezības wīduhtī. Kas gan nebuhs dšīdejs par potu drehbi waj ar to tīzīs peehtahpīs? Zaur potu wiltojumeem radees pawīfam jauns ruhneezības fers, tīrgošchāns ar „wezu wīlnu“. Fabriku agenti pa wīlfehtam fapehrt wīllainas lupatas, atkīlumus no aīrābdu fashokēem un žitadus nederīgus drehbes gabalus un fuhra tos uš fabrikam, kur tee teel ištahdati par jauneem wīllas audelšēm. Šči drehbe teel pahrdota par ištenu toti lehti, tā faka, tīfai aīl leelās kofkurenzes. Buchāri pašahw fabrika, tura Wīdus-Ūfjas tīrges fapehrt wezus rīhšwahrtus un fohšolus un žitadus lantarus, kuras ištahda par „jaunu gīhtu wīlnu“ un šho preži leelām partījam pahrdot uš Sofnowīji un Massawu. No tahdas wīllas ištahawota drehbe gan ištahdas lehta, bet patehšā ir toti dahrga. Ušwāks no nēwiltotas drehbes ištahā ap 50—60 r., kamehr no potu drehbes tīfai 18—20 r., bet pehdejais ari pehž pahra mehnefču mehšahchanas išt pagalam laukā. Labas ftearina swezēs ari wairš newar dabuht, bet gan lehtas. Ja apjautajas pee leeleem fabrikanteem, tapehž swezēs flūwufšas sītīkatas, tad wīni atbīl: Zaur konkurenzi, majas fabrikas rafāho lehtas, bet sītīlās swezēs un mums jābasa tapat, — tagad galwēnā leeta wairš naw prežes labums, bet wīnas žena. Pat rāfšamas mahšinas teel wīllotas. Kad ušnahja Nemingtona rāfšamas mahšinas, tad ari drīhš ween parahbīdās uš tīrgus pašahbarīnaju, tūri gan bija lehtati, bet neitī labi tā Amerikas. Dašchados wiltojumus nemas naw eepēhjamūs uštāfītīt, bet tā to ir toti dabuht, peerahda tas faks, tā tahds fīmīs Peterburgas fabrikantu un tīrgotaju ešt norunajušči fawas prežes žitadi nelāstī klajā tā ar tīrdīneezības marfu. Bet nu wehl ir jautajums, waj ar to dabuht to warēs aprohēšt preefšču wiltojumus. Leelatas setmes laifam gan buhtu stingrateem fodeem par parahdarīnajuemeem un wiltojumeem un aīllegumam tīrgotees ar „wezu wīlnu“.

Austruma walodu instituts Wladwostoka. Šchada instituta wajadība bija jau sen fajuhtama, eewehrojot muhfu tuwo satīkumi ar austruma tautam, tā japaneefcheem, kineefcheem, korejaneefcheem, mongoteem un mandšūreem, bet jo fajuhtamala tā tīks, tad leelāis Sībīrijas dšēlžēfšch būs pabeigts un nodots wīspahrejai leetochānai un kad līhd ar to muhfu tīrdīneezībāi atwehšēes plāfšs jo plāfšs operāzīju laufs un muhfu eepaidam uš austruma femem tabla jo tabla pērpēfīwā. Tadeht ari muhfu Augštā Waldība ruhpejās par tahda instituta atwehšchānu tahlajos austrumos, kur bef jurīdīfšam, tīrdīneezīfšam un žitām finānem tītu mahzītās ari austruma walodas. Par pīlfehtu, kurā instituta bija nodomāts atwehrt, tīfa ištahdīfita Wladwostoka, tā leelāta un wīšattahlatā tahlajos austrumos.

Jaunāis austruma walodu instituts tīfa atwehrtīs pagahjušchā gada rudenti un pee wīna atrahdušči darbā lauku ari dašči muhfu dšimtenēs dehlī, muhfu tautēfšči. Šhe pašneefšam dahšas fīnas par jaunatwehrtu institutu pehž tahda wahju laifkrastā, kas tāš fnehlīs išt tahdas privatwehštules, tura pagahjušchā gada 30. oktobrī ištahdīfita no Wladwostotas, bet Peterburgā penāblufe tīfai wehl šchā gada jamwara mehnefī. Šchās fīnas fīan šchāhdī:

Šchīs pīrmās augštīkolas fīwīnīgā atwehšchāna kreewījchā walstīs wīstahlatos austrumas notīfa pagahjušchā gada 21. oktobrī Amuras apgabala generalgubernatora, generala Grodetowa lahtbūhīnē. Pehž Wīšaugštāš pānehles nolāfšchānas generalgubernators notēzja institutu par atwehrtu. Pehž tam fīahjās runatāju krehtā Amuras apgabala skolu eezīrtņa inspektors W. B. Margaritow un nolāfša wīfai interefantu ištahdajumu par austruma walodu pehrtīchānas atīhštību kreewījā pehdejos tīrjos gadu fīntenos. Šcham preefšchējumam fetezja jaunā instituta profesora weetas īspīldītāja N. B. Zaberio preefšchēsums,

kurā tas dewa wehšturīfšu pahrtīfatu par fāhi instituta dibīnāschānu. Pehž tam tīfa nolāfīti apwehrtam 30 apweīfšchānas rāfši un fahdas 80 telegramas. Swehtfu ofīzīalo dalu nobeīfja jaunā instituta direktors A. M. Pofdnejewš, līhdīfchīneejās lahretejais profesors austruma walodu fakultatē pee Peterburgas unīwerfītates un mongolu malodas un literatūras eewehrojams pašīnejs, greefdamees pee leelā fīatā fanahfūšchās publīkās ar fītu usumu.

Instituta tīfa ušnehti 26 studenti, 4 ofīzeeri un 4 brīhwklauštaji, un tā tad wīfu pīrmo reīf imatrīkuleto klauštaju fopštāts īstāfša 34.

Kas īhmejas uš jaunā instituta mahzībās personalu, tad tā fāstahwē ir šchāhdē:

Instituta direktors ir Dr. phil. orient. A. M. Pofdnejewš, profesors preefšch mongolu literatūras wehštūres; cand. phil. orient. Apollinarijs Kudatowš, profesors preefšch kineefču walodas; cand. phil. orient. Peters Schmidtš (muhfu tautēts, no tura eewētoti wairat rāfši, Mahjas Weefī un Mehnefchrafstā), profesors preefšch kineefču walodas un literatūras wehštūres; cand. jur. Nikolajs Zaberio, profesora weetas īspīldītājs preefšch jurīdīfšleem preefšchēmeteem; cand. phil. Jofešs Lūgebillš, lektors preefšch anghu walodas; cand. phil. Jahnīs Sarīnšch (muhfu tautēts), Wladwostokas gīmnāfījas kreewu, laifinu un greeku walodu wīrštīklotājs, lektors preefšch frantšču walodas. Bef tam tahds dšīmīs kīneetīs pahneefš studentēem tā lektors kineefču walodu praktīfī. Profesors preefšch japaneefču walodas un literatūras wehštūres, cand. phil. orient. Peters Spahwīnšch (muhfu tautēts), ir aīfkomandētš finānistos noluhstos uš Japānu un profesors preefšch korejaneefču walodas un literatūras wehštūres, cand. phil. orient. Jwanš Pofstawīnš, tahda pašchā noluhstā uš Koreju.

Pehž pīrmā kurša pabeīgšchānas studentēem jāīwehlas weens no fīchetreem īspēzialpreefšchēmeteem (fīnīfī-japanīfī, fīnīfī-korejanīfī, fīnīfī-mongolīfī un fīnīfī-mandšurīfī). Imatrīkuleti war tīf wīdejo skolu abiturīenti (gīmnāfīju, reālfkolu, komerškolu, kadetu korpusu un garīgo femīnāru). Skolotāju femīnāru abiturīenti netēel ušnehti.

Stipendīju jaunā instituta ir pawīfam 36, no kurām 30 ir kōna un 6 prīwatas stipendījas. Studenti, kas tuhtīm pee eestahchānēs walodās palīst par stipendiateem, ir pēepēstī īfureet konfureenēfšamūs kreewu un anghu walodās. Bef tam no stipendīju tīhtotājeem teel praštās pēeteelofšas fīnāschānas ari frantšču walodā. Wafarā, no aprīta mehnefcha beīgam līhdī fēptembra mehnefchā fūlūmam, stipendīati tīks fūhītīti uš Kīnu, Koreju, uš Wngolīju, Mandšurīju un uš Japānu. Studenti, kas naw stipendīati, mahšā instituta lafēi par gadu 500 rublu par ušturu, dšīwōllī un teehū apmēlēt preefšchāfījumūs. Kurfš ir fīchetrgadejēš un to war pabeīgt ar lahdatā waj gradweta fūdenta gradū. —ers.

Rīht: Sībīrijā dašchada swej un jūhras swehru kerschāna ar laitu tīf tahl atīhštīfēes, tā tā būs bagatīgēfnas un ušturas awots. Jau tagad tur pašahw trīs ofīzīnāru beedribās, kuras wīfas bagatas un rīhšjas ar mīljoneem. Šchīmbrīfšcham pa gadu gar Sachalīnas pēefrahtī fāfwejo tahdas 3/4 mīljonus pudu fīwju un 800,000 pudu no Amuras grīhwās līhdī Korejas robescham. No wīfa fīwju loma pagatawēja wairat par 1 1/2 mīljoneem pudu konferwu lahdu 2 mīljonu rublu wehrtībā. Kahdas 1/2, no loma īwēda uš Kīnas un Japānas tīrgēem. Kronīs no šchās ruhneezības eenehma 1839. g. tīfai 48,201 rbt., bet 1898. g. jau 131,472 rbt.

No Rīgas.

Rīgas Latweešču beedribas lasamais galds. Jau beeshi dšīrdetas beedru šehlofchānas par nelahrtībām uš lasama galda. Lai gan, jīl fīnāms, lasama galda uštahdītājī jēntušeēes truhlumūs nowēhrt, tad tomēhr līhdī fīchīm tad wīneem tīfai par datāl īdeweēs. Bef wīšleelafāis truhlumūs ir un paleet tas, kas jau wīspahre fīnāms, tā uš Rīgas Latweešču beedribas lasama galda naw wīfu latweešču laifkrastī. Līhdī fīchīm truhla „Deenas Lapas“ un „Mahjas Weefa“, fchogad jau ari truhlīt „Latweešchā“. Ka zaur tahdu rīhībū beedreem noteel pahrestība, tas pats par fewi faprotams. Beedri lahpraht wehletos waloros tahdas fūndas pawadīt beedribā pee lasama galda, un tahdejābī eguht pahrtīfatu par muhfu awīfchēzībās gahjeenu un garu, bet tas wīneem top leegts.

Kahds beedrs, **Rīgas latweešču teatri** ištahdīs: Třešchdeem, 9. februarī „Rešcha dehts“; swehtdeem, 13. februarī „Hēlbronas Kātīno“.

Nodokļu inspektoru kongrešs. 1. februarī pīlfehtas waldeš telpās tīfa notureta III. pīlfehtas) nodalas pīrmā sehde, kurā pēfīdeja pīlfehtas galwa Kerlowīušk. Šchāi sehde apspreeđa jautajumu, kas īhmejas uš nodokļu inspektoru pēdalīchānos pee pahrbaudīchānas, waj kōna nodokļu uš pīlfehtas nekufšameem īpahchūmeem ir pareīfī un wajadīgā samehā īfbālītī un waj tee pareīfī teel nomāfātī. Otrā sehde šchāi nodatāi bija 3. febr. — 1. februarī kōna palatas telpās notureja pīrmo sehdi ari kongreša II. (semneefu) nodala, gubernas semneefu leetu komīfījas pašahwīgā lozēfka Jafobī wadībā. Šchāi sehde tīfa apspreeītī tee panti īnstrūkzījā preefšch Bāltījas gubernu nodokļu inspektoreem, tūri atteejas uš kōna, semes un pagafša nodokļu pēdīfīchānu no semneefem. Ari šchāi kongreša nodalī 3. febr. bija otra sehde tāš pašchās telpās. — Tās pašchās augšmīmetās deenas wafarā notīfa wīspahreja kongreša sehde kōna palatas pahrwaldneeta wadībā. Kongrešam tīfa preefchā jēlts protokols par semes nodalas darbību, kura patlahān pabeīgta. Šchās nodalas apspreedumu panahšunūs atīhštīfīm turpmat.

Jauni dšēlžeta notīfīumi. „Rīg. Bōrjēnī.“ rāfši, ka ar 1. martu uš kōna dšēlžēem, tā bōd ari uš Rīgas-Dras dšēlžeta beīgšēes abonementa bīlefču īfdošchāna. No 1. Aprīla ari returbīkētes wairš netīks īfdošas un wehš atīfai buhšam tuwojēfēes teem apstābteem, kuri sawā laifā tāfīni nowēda pee retūrē un abonementa bīlefču īfdošchānā, t. i. pee pīnīgī neepēhšameem apstābteem fewīfchī wehl, eewehrojēt fīzīju dāudīumu Rīgas turumā. No 1. aprīla uš Rīgas dšēlžeta fīzījam pahrdos tīfai bīkētes preefšch wēna brauzēna. Pee dšēlžeta waldeš tad

wehl warēs dabuht gada, fēsonas un mehnefcha bīkētes, kuras tīks pahrdetas pehž tagad pašahwofcheem nosajījumeem.

Ženas par atfēwīfšchēem brauzēneem ar 1. aprīlī tīks pašeminātas un ir gandrīhš līhdīgās ar tagadejām abonementa bīkētu ženam. Tā līhdī fīchīm abonementa bīkēte preefšch 10 brauzēneem starp Rīgu un Bīlderlīneem mahšaja pīrmā klāfē 4 rublī 25 kap., otrā klāfē 2 rublī 55 kap., třešchā klāfē 1 rublī 70 kap.; turpmat 10 brauzēni ar atfēwīfšchām bīkētem mahšās pīrmā klāfē 4 rbt. 30 kap., otrā klāfē 2 rbt. 60 kap., třešchā klāfē 1 rublī 70 kap. Pee tablateem gabaleem, p. p. brauzēnā līhdī Kofnejei, pašeminājums jau īfnah dabuht mahšās. Abonementa bīkēte uš Kofnefī mahšā pīrmā klāfē 15 rbt., otrā klāfē 9 rbt., třešchā klāfē 6 rublī, kamehr 10 atfēwīfchī brauzēni mahšās 20, 12 un 8 rublī.

Bef naučas laudejumi, kuri preefšch Rīgas turumā dšīwofšcheem brauzēneem žetas, būs gan laifam dabuht leelāfī, nekā tee īfrahdas, falībīdīnēt ženas. Neepēhšamībāi třešchās klāfēs lafēs preefšchā fīchīmēt un fūndam pīstūndam gaidīt, pēepēdīs dabuht wehlat eegahdatees otrās klāfēs bīkētes. Bef jīl īgī būs, kad pee otrās klāfēs lafēs waldbīs tahda pate spēechānās tā pee třešchās. Uggahdatees ar mehnefcha waj fēsonas fārtēm ne fārtam grībees, tadeht tā ne fātra amāts dara eepēhjamu, īfdeenas brant ar dšēlžetu un war ari gadītees, ka īfdeenfīfchē brauzēni aīf fahdeem nelahdeem eemeefleem uš fahdu laifu jaaptur, zaur to tad par mehnefcha bīkēti īfdošā nauča fūhd.

Bef tas nu nowēdis pee publīkā tīf dabuht leetoto abonementa un returbīkēfču atzēlchānas? Tās ešt dšēlžetu walšču fūhdībās mīnīftrījam par to, tā šchāhdas bīkētes teelot īfdeetotās preefšch brauzēju fchmugeleefchānas. Jīl tabī fchāhdas fūhdībās dibīnātas, tas mums naw fīnāms, bet mehs gan domajam, tā šchāhdā fchmugeleefchāna pee pēeteelofšas pahrraudfības nebuhtu eepēhjamā. Līhdī fīchīm publīkā fūhdīejās par weetu truhlumu wagonūs, tagad tāi būs eemeefšs fchēhlotēes ari par to, tā newar tīf tee fāfem un tā fewīfchī tīrgotājī zaur to fāude dabuht laifa. Mehš žeram, tā Rīgas-Dras dšēlžeta walde wīšmas gahdās par to, tā līhdī ar abonementa un returbīkētu beīgšchāns, tīks atwehrtās wairat bīkētu lafēs it īhpāfchī uš fīzījam Rīga I. un II.

Jauna fūdraba nauča. 1900. gada kaluma fūdraba nauča fchāis deenas Rīgā īfīstāfīla apgrofībā.

Alfda meitēes nowūdus! „Rīchīf. Wēfīn.“ rāfši, tad 18. janwarī īf mahjas īfchājufe 16 gadu weja meitene (wīnas wejafī dšīwō Kurwa eelā Nr. 16, dšīw. 2) un wairš awtgreesufēs atpālet.

Atīnājas dabuhtīfchī: Krewu Bāltījas afūmulatoru fabrikas beedriba — Rīgā eerīhtot afūmulatoru fabriku Peterburgas fchōfējā Nr. 6 A., Rudolfs Blaumanīs — Rīgā atīfah grahmatu tīrgotawu un bīblīotēku Terbatas eelā Nr. 7; magīftrš B. Brandīs un tīrgotājī J. Brandīs — Rīgā eerīhtot fīnīfī-technīfšu laboratorīju preefšch fofmetīfšu un parfīmerījas līhdīfēlu un žītu preparātu īfgatawofchānas Zeltu eelā Nr. 6; promīfšors K. Karpowš — Bālmēerā eerīhtot fīnīfī laboratorīju preefšch formāzēītīfšu preparātu īfgatawofchānas; promīfšors T. Būfchš — Rīgā, mošā Mīnzēlā Nr. 8 eerīhtot fīnīfī technīfšu laboratorīju preefšch parfīmerījas un fofmetīfšas līhdīfēlu un žītu preparātu īfgatawofchānas; dantīfīstš Kārlāns — Rīgā atwehrt fobahrīneezības kabinetu; Peterburgas Ūhrīgā nodībīnat pahrtīfās beedribu; Štrīhweros nodībīnat labdarības beedribu.

Grahmatu galds.

Medafzījai pēefōhtītas fchāhdas jaunās grahmatas: **Rahwes ehnā.** Nowele no Rudolfa Blaumana. Pašcha apgahdībā. 1900. g. 8°, 19 lapp. Māfšā 15 kap. **Mahšlā rehhtīnā.** Pēeaugšchēem preefšch pašchmahīfchānās pašneefšīs J. Katenēfšs. Pīrmāis kuršs. Pīrmā dala, Leepajā, pašcha apgahdībā 1900. g. 8°, 16 lapp. Pīrmā burtnīza. Māfšā 15 kap.

Pašnojums.

„Dšēfmu Puhrs“, nēfchu burtnīza 8 lap. p. leela, īfnahs reīfī mehnefī Plates apgahdībā. „Dšēfmu Puhra“ tīks eewētotas dšēfmas preefšch solo bāfšs ar klaweeru pawadīfchānu, tā ari wīhru, jautkeem un dāmu kōreem ar un bef klaweeru pawadīfchānās. Redīgechānu laipni ušnehmēs D. Šchēfsta īgš. „Dšēfmu Puhrs“ mahšās „Mahjas Weefa Mehnefchrafstā“ abonenteem 1 rublī par gadu, neabonenteem 25 kap. eefemplars. Kōreem ne majat tā 15 eefemplars nonemot, ā 10 kap.

Pāfīaidrojums.

Zaur pahprašchānu „Mehnefchrafstā“ 2. burtnīzas pašnojumā eefagufēs klūhda. Tur fīahw, tā „Dšēfmu Puhra“ tīfchot eewētotas dšēfmas preefšch wīhru, jautkeem un dāmu kōreem. Te man jāpāpīdīna, tā „Dšēfmu Puhrs“ dšēdatājeem pašneegs dšēfmas preefšch solo bāfšs ar klaweeru pawadījumu un ari dšēfmas preefšch wīhru, jautkeem un dāmu kōreem. No žītāteefcheem ušnefšchū to labato, no muhšejeem, kas eewehrojams. Dšēfmas, tā „Kīcherin, du kleine“, „Komm, Karlne, komm“, waj „Mein Herz ist wie ein Bienenhau“, kuras fchēit Bāltījā nēfīstātamūs tuhtīfchōšs teel pīrtās, dšēdatājī wēfīgī „Dšēfmu Puhra“ mēllēs. — Šchē klāht pēewēnoju luhgumu, lai tautas kompozīfīti darbū laipni wēīznātu, kompozīfījas eefūhtīdami. O. Schepsky.

Rugneezība.

„Jadwiga“, tapt. J. Kraulle, tagad Trapanos lahde fāhli uš Gōtenburgu, Sweedrijā. „Aurora“, tapt. Fr. Matujāls, brujot no Sentdewīdem gar Kōpenhageni 30. p. m. fāfneegufe Klāipēdu. „Reinhard“, tapt. R. Bauerš, braujot no Rutāfles gar fālmūtī 29. p. m. fāfneegufe Līfāboni. „Alma“, tapt. A. Keelbrūnīfch, pehž 29. deenu brauzēna no Līnmutēs 4. f. m. fāfneegufe Genuwu. „Walgalzeom“, tapt. Pēterjōns, 28. p. m. jeb agrāfī Gōtenburgā pēfēes uš Anglīju. „Anna“, tapt. A. Tejzīfch, braujot no Rutāfles, 27. p. m. fāfneegufe Bīmuti (Weymouth, England). „Anna Alwīna“, tapt. J. Leelkālūs, 27. p. m. īfbraufufe no Grewfēndēs uš Sentpīēti (St. Pierre, Martinique). „Nicolai“, tapt. Jafobfōns, braujot no Dīfartās 24. p. m. fāfneegufe Bēlampū (Fécamp, France). „Catharina“, tapt. Keimb

Kalninsch, brauzot no Sewitas 14. p. m. fajnegrufi Faru. Trinidadu fajnegrufas 26. dezbembri p. g. „Delta“ fapt. Dtmans, brauzot no Londonas un 1. p. m. „Linda“, fapt. Lorenz, brauzot no Kahrdfas. „Circus“, fapt. Dreimans, brauzot no Grimsbijas 20. p. m. jeb agrali fajnegrufi Kristianiju. „Arcturus“, fapt. Sr. Martjons, brauzot no Nigas gar Elfinebri 28. p. m. fajnegrufi Kahrdfu. „Nimrod“, fapt. M. Abbolinsch, no 26. p. m. zela no Maafes ar balastu uf Kahrdfu, iftraktets no pehbejas weetas ar dedjeni (patent fuel) par 10/6 tonna uf Trinidadu. „Aldebaran“, fapt. Schultmans, brauzot no Bonefes 30. p. m. nonahjis Rupertu. „Anna Ottilie“, fapt. Kusbergs, brauzot no Fredrikstades 29. p. m. nonahstuse Schibles. „Jonatan“, fapt. M. Kalninsch, zela no Alowas uf Demeraru 31. p. m. aiffneedis Portlandi. „John Martin“, fapt. B. Witmans, brauzot uf W— pusi 31. p. m. aiffneedis Mejalandi.

Pece cebraufchamas Brestes ofta strandejufchais „Mersragzoems“, fapt. Dambergs, cestahdem palihdsot fahjis lefchet fawu labdinu fufes. 27. p. m. 100 tennas ogles bijufchais jau ifleschetas. Ta ta titai fahdas stundas pa deenu esot eefpehjas fahdat, tad lefchschana aiffneedis wairatas deenas. Kugis esot ta atseets, ta tas newarot noslhdet no gruntek.

„Ernst Dawid“, fapt. E. Grewe, fufsch zela no Kronschtatas gar Swinemindi uf Altonu bijis uf gruntek pece Saltholmes, 29. p. m. turpinajis atfal fawu brauzeenu no Kopenhagenek.

No ahrsemem.

Lorda Winstona Spenfera Tschertschila behgšana is Pretorijas.

Ka jau wirskafis tahda, mums te ir darischana ar fahdu buhru guhstetni. Lords Winstons Spenfers Tschertschils ir anglu iatrafsta „Morning Post“ fara korespondents ir anglu weens no pirmajeem angeem, tas krita buhru rotas. Winsch tita sawangots un nowests uf Pretoriju, no kureenes winam laimejas ifbeht. Wehlat winsch aprastija fcho fawu behgšanu un atstahstija jo fihli wifus sawus „brihnischligos peedfihworumus“ zela no Pretorijas libhs Delagoas jubras libzim. Schis aprastis ir tit interesants, ta to iswilkuma atstahstiam fche ari saweem zeen. Iastajeem un jo wairat tadeht, ta buhru-anglu fufsch nu reis ir uf deenas fahrtibas.

„Celams es wehl biju pawadijis weenu stundu guhsteneeziba.“ — ta winsch raksta, — „es jau biju nospreedis behgt. Daudsi plani man fchahdijas pa galwu, tita apspreefti un atfal atmetli. Weselu mehneft es nodarbojos weenigi ar domam par behgšanu. Sinas par briteeschu laujas faudejumu pece Stormbergas noweda leetu beidsot pece ifschkirtschanas. Es negribu apgalwot, ta ilgās pehz personigas brihwibas nebija eefscheds dfinelktis un galwenais eemeflis manam nodomam; bet man nelad nebuhtu radufes dubfcha, ifweft fawu nodomu pateefi, ja man nebuhtu bijufe nopeetna wehleschana, darit laut to — un lai ari deefst maf — preefsch briteeschu leetas. Tatschu — es efnu meera zilwek. Es nezihnos. Bet afmini naw weenigee pasaules eerotfchi. Dafchu war padarit ari ar fpalwu.“

Ta tad es apnehmots, ifleetot pirmo gadijumu preefsch behgšanas. Nams, tura mees tureja eeflehtus, ir leela, no dsefs eefchogojumeem apentka kegetu mahja. Schee eefchogojumi buhtu bijufchi titai neewehrojams fchekhrifis, bet fatts, ta aif teem 50 jardu (150 foku) wisaplahrt fahweja waltneeki, tura bija apbrunoti ar plintem un rewolwereem, padarija tos par nepahrtahpjamu barjeru. Es domaju par nau du, fcho waru, ar to war nobihdit wifus fchekhrifus no zela. Bet fargi nebija peflukufojami. Man zits nelas neatlita, ta fahstahdit gataru behgšanas planu, kopā ar fahdu ofizeeri, tura wahedu es newaru minet, tadeht ta tas arween wehl atrodas wangoneeziba.“

Tschertschils bija nowehrojis, ta fargi turwuma, tad tee pa naktis laitu patrulejot bija nonahstufchi libhs fahdai finamai weetai, newareja redset, tas noteel pece eefchogojuma austruma datas. Ta tad wjadbeja fchos ifhos azumirkfus, tad eefchogojuma austruma data nebija apfargata, ifleetot preefsch behgšanas. Loti dshwi Tschertschils aprastia tas deenas, turas tas pawadija ifhi preefsch behgšanas. „Wehs nospreedam behgt nakti no 11. uf 12. dezbembri. Es pawadiju wifu pehzpadeenu weenas bailes. Stundas lehnam riteja uf preefschu. Es mehginaju last Leoky'a „Anglijas wehsturi“, bet pirmo reisi manā dshwē schis slawenais raste-neels mani garlailoja. Es fpehleju fchachu un titu „fists“ bej zeribam. Pehdigi fahla tumst. Pulfsten 7 tita swantis uf malfiti. Bet fargi neufshaha ar ilgām gaidito patrulefcham. Weens no teem fahweja tainfi pretim tai eefchogojuma weetai, turu mehš ta weenigo warejam ifleetot preefsch fawas behgšanas. Wehs gaidijam diwi stundas un gahjam tad bej zeribas pece meera. 12. dezbembri! Dtra deena baifu, tahdu baifu, tas pamasitem pahwehetas par ifsamifumu. Wifs mums buhtu bijis patihstamati, neta fchi nesinaschana. Atfal eeflahjas naktis. Atfal atflaneja swans. Man isdewas pasleptees tahda fargu buhdina. Pa fahdu fchikru es wareju redset, tas notita. Weselu pufstundu wifs bija klus. Pehz tam eefahlas patrulefchana. Sargi man ufareja muguru. Tagad waj nekad. Es ifgahju no fawas pasleptuwek, pahtrahpos par eefchogojumu un nolaidos klufftinam taiminu mahjas dabraf seme. Es biju b r i h w s.“

Pehz tam, tad Tschertschils weselu stundu par welki bija gaidijis uf fawu beedri, winsch beidsot nospreeda, behgt weens pats. Winsch nogahja uf paschu pilsehtu Pretoriju (guhstetni tita fargati pilsehtas nomale). „Celas“ — stahsta Tschertschils, — „bija pilnas burgeru, bet man neperwehrtja it nelahdu ufmanibu. Pamasitem es atstahju pilsehtas zentru un demos ahra. Uf fahda maja tita es apstahjos un fahdu pahrdomat. Es atrados pascha eenaidneeta semes ferde. Es nepafinu neweena, pece ta es waretu greetes deht palihdsibas. Gandrihs 300 jubdjes (apmebram 452 werstes) mani atschibhra no Delagoas libfcha. Deenai anstot manai behgšanai

wjadbeja tapt finamai. Man tublin fahktu dshitees pafal. Un wifas ifejos man bija aiffprostotas. Man bija 75 mahz. sterlinu (apmebram 708 rbf. 75 kap.) un bej tam — 4 gabali fchololades klacht. Bet kompafs un semes forte, tas mani buhtu warejufchi weft, opiju un gatas pastiles (konferwum bumbinas), tas mani buhtu warejufchas ufsturet, atradas mana beedra labata. Un tas bija wislaunatais: es neprotu neweena wahrda nedj pa holandifki, nedj to no kaseru walodas. Ka lai es atrastu pahrtitu un pareifu zelu?

Bet libhs ar zeribu bija judufchas ari manas bailes. Es fahstahdiju planu. Man wjadbeja atrast Delagoas libfcha dshelzeta — bej semes kartes un kompafa, par spidti wifceem laufsfargeem. Es pawehros uf fwaigsnem. Gaischi spidbeja orions. Preefsch nepilna gada, tad es biju apmaldijees tufknefi, winsch mani noweda pece Nlas krasteem. Winsch man bija dewis uhdeni. Tagad winam wjadbeja mani west brihwibai pretim. Nostaigajis fahdu pusjubdji (apmebram 0,754 werstes) pret deenwideo, es nonahju pece dshelzeta Nigas. Es nospreedu fetot dshelzeta linijai. Naktis bija loti janta. Kuffts wehifsch man wehdinaja patihstamu wehsumu ghimi un mani pahrnehma trakas besbehdibas juhtas. Nakti fina es biju brihwis. Warbuht ari titai uf fahdu stundu. Bet ari tas jau bija laut kas. Mana usfahstuma dihwainais stahwolkis mani peewilla arween wairat. Kadeht man lai jabuht ufmanigam? Es gahju bej behdam gar liniju uf preefschu. Sche un tur atspidbeja pifeta (laufsfargu nodalas) ugunis. Naktis tils bija apfargats. Es tiku wisbailgalam weetam garam, nepeegreedams tam ne mafato ufmanibu. Warbuht man japatejas titai fchim apstahstiam, ta man isdewas behgšana. Namehr es gahju, tamehr es pahrdomaju fawu plamu. Es newareju eet 300 jubdjes (apmebram 452 werstes) fahjam. Es gribeju leht uf fahdu ejofchu wilzeenu un sem sehdekleem, uf jumta waj laut fur zitur pasleptees. Kuru wilzeenu man lai buhtu jaisleeto? Sapretams tublin pirmo.“

Tablat Tschertschils tehle, ta tas pirmas dshelzeta stajijas turwuma pasleptees, gaidijis weselu stundu uf fahdu wilzeenu, un ta winam jaur pahrdofchu leheenu isdewees atrast pajumti fahda aifejofcha wilzeena preefschu wagonā sem oglu mafceem. Pehz aiffpirdinoscha meega winsch pamodās wehl preefsch deenas aufchanas un ifleha if wilzeena ar nodomu, turpinat naktiszelojumu nahfoshā nakti. Winsch atradas fahdas eelesas widu, tura bija eelentka semeem kalneem. Fahda mafā mefcha winsch nospreeda pawadit deenu. Ar leelu humoru tas atteho fawu stahwolkis:

„Man bija titai weens apmeerinajums: neweens wifa pasaulē nesinaja, tur es atrodos — un pat es pats ne. Tagad bija pulkstens 4. Saktuma bija breefmigi aufsis. Bet pomasitem faule dabuja wirskrohu un pulfsten 10 jau bija speedofchi tarstis. Mans weenigais beedes bija fahds milfu wanags, tas loti interefjas par manu stahwolkis un laitu pa lastam ifgruhda breefmigas fkanas. Es flaitiju wilzeenus, tas man brauja garam. Schai deenā es apehdu gabalu fchololades. Es biju loti ifhaljis un iflahpis. Weidsot gara deena bija pagalam. Titai tad, tad jau bija pilnigi fatimfms, es turpinaju fawu zefojumu. Es dewos uf dshelzeta liniju un gaidiju fahdu laitu uf fahdu wilzeenu. Bet neweens nenahja un es beidsot nopratu, ta tas wilzeens, turu es biju ifleetojis deenu eepreefsch, bija peenigais, tas ufstureja fatifimi pa nakti. Weidsot es fahktu eet fahjam. Es gahju apmebram 6 stundas. Pehz tam es eefstahju par nepahrtibu tablat eet, jo gahjeens mani bija stipri nogurdinajis, un lilos fahda grabwi gulet. Spehti mani bija gandrihs galigi atstahjufchi. Bet tomehr man isdewas nahfoshās deenas noturetees uf fahjam, jo man laimejas, lai gan ar leelām breefsmam, eeguhbt daschadās weetas pahrtifu. Deenas es ufsturejos pasleptees un naktis es turpinaju fawu zefojumu. Preetā deenā es jau biju M i d d e l b u r g a i garam. Droscha pasleptuwek es gaidiju uf isdewigu naktis wilzeenu, jo es finaju, ta starp M i d d e l b u r g u un L a u r e n s o - M a r k e s u pahrtawu direkta fatifime.“ Un Tschertschilam pateefi isdewas atrast gaiditā naktis wilzeenā, fahda preefschu wagonā, droschu patweerjmi un flehtuwi dret flateeneem no ahrypaulas, un pehz diwam deenam, turas tas pawadija neiffalamās fihstās un dweffseles motas, winsch laimigi fajnegrufi Delagoas libji. Winsch bija brihwis.

Ka muhsu lasttaji fin, Tschertschils tagad atrodas generala Bullera galwena lehgere pece Zugelas upes. Schim behgšanas aprastiam mehš fche wehl peeweneojam Tschertschila atfinigo fpreedumu par buhru fara wefchana matli, turu tas fahda wehstule no 14. (26.) dezbembra pagahjufchā gada if F r e r a s p e e s u b t i t i s fawam laitrafstiam „Morning Post“. Schai wehstule winsch raksta starp zitu fchahdi:

„Ja mehš atstatamees uf pagahjufcheem notifumeem, tad naw nemas eefpehjas, ta mehš neapbrihnotum buhru taktitu. No pascha fara fahduma wineem fahweja azu preefschā diwi mehri: nowehrti karu no paschu semes un aprobehrot to uf falmains apgabala, tas wimu taktitai ir peemehrots. Abus mehrtus wini ir pilnigi fajnegrufchi. „Farmeri“ ifwehlejufchees few sawu paschu laujas lautu un peespeedufchi briteeschu generalus, wimus ufmetlet. Uf wifas semes lodes naw labata semes gabala, tas ta peemehrots buhru taktitai, ta Natalas semeki. Lehnam un pamasitem mehš itām eewilliti kalnos, lamehr muhsu armijas korpusa leelakā data no wineem bija wahrda pilnā nosihne eeflehgta. Soli pa solam mehš mahzijamees pahlt muhsu pretneela fpehku. Celams fufsch bija fahzees, mehš fahjam: „Lai tit wini mehgina nahkt uf Natalu un mums ufbrukt, ja wini to war; wini ahtrai atfahpfees, neta tee ir nahstufchi.“ Buhri nahza, notita fahstas zihnas un beidsot tee bija briteeschchi, kureem bija jaanfahpjas. Tad atfal tita teits: „Tas nelo nesfahde. Muhsu fara fpehks nebija konzertets. Tagad, tur wifs Natalas fara spehks ap Ladifimifu saweenots, tagad wairs nenotifs neweena fluhda.“ Un ap Ladifimifu saweenoto fara fpehku — fahstahwofchu no 20 efsadronneem, 6 baterijam un 11 bataljoneem — bija nolemts stahdit buhreem pretim. Atfal tita teits generalfchahda: „Riht walar ap Ladifimifu 20 jubdshu (apmebram 30 werstu) aptaimē wairs neubehs redbams neweens buhrs.“ Feenahja 30. oktobra wataris un wifs fara spehks, tas atradas sem fera Dschordfcha Weita komandas, bija atdshits atpafal pilsehta, un briteeschu pufe—

newis buhreem — bija 300 nonahwetu un eewainotu un 1000 fawangotu. Tad tita teits: „Libhs fchejeenei, bet ne tablat.“ Tad buhri idarija preefschi pahris dihwainu fahnu (flanku) fufibu. „No tad wini ifhi grib?“ weens otru jantaja. „Ladifimifu bloet? Smeefligi! Newar buht! Nu, mehš jau fchai gadijumā waram fufhit weenu bataljonu uf Kolenfu. Ta mehš rihtojamees diwreij til droschi.“ Dublinas fahneeli nostiprinajis Kolenfā. Diwi deenas wehlat buhri pahrtanza dshelzeta fatifimi deenwideos no Ladifimifas, bombebeja ar setmem Kolenfas majo garnifonu un nedibinaju few seemelos no Zugelas upes gandrihs neeenemamu pefziju. Bet wehl neweens nesinaja, to tas wifs lai nosihmt. „Tas neees ilgal par nedelu.“ tita runats un wif gudree fara korespondenti smehtas par weteranu Bennetu Burleju, tas fleigfus dewas prom uf deenwideoem. Itai weena nedela. Tagad ir pagahjufchi diwi mehneschi. Un mehš wehl arween efan teitufchi: „Tas nelo nesfahde. Pagaidat titai, tamehr atnahlt muhsu leela armija! Tad mehš Ladifimifas apsehshana padarifim uf reis galu.“ Leela armija atnahja. Kuru pece Kolenfas tita ifkarota, un titai wehl pehz fchi fadurfimes briteeschu wadoni nahza pece atfinas, ta Ladifimifas blotade wis naw preefschars, tas weegli pahidams fahnu, bet loti zeets mudris.“

Kas nahza pehz tam, tas muhsu zeen. Iastajeem jau fen finams, tadeht to wairs naw wehrtis atfahrtot.

Kara finas.

Pehz Bullera treschās pawadetas laujas pece Zugelas upes litās buht eefstahjees mafleet apflusums, angli atfahdas uf fawu agralo lehgere pece Ifchiveles un atstahja Spirmans Lampu, ta ari Springfildu. Bet tad dabuhtas finas, ta buhri fchoreif wis nepalifufchi meera ar Bullera fara spehta atfchana, bet ta tee paschi wairat weetas pahrgahjufchi pah Zugelu, apzeetinajufchi daschus palatums un beidsot lufhofufchi no diwam pusem, labajā un kreisajā pufe apeet anglu pofzijas. Schahds apeeshanas mehginajums nu neleetas buht isdewees, tomehr angli leelas afinufchi, ta Ladifimifa naw wairs glahbjama un tapehz to atstahjufchi fawam fliteenim. Zil ilgi ta wehl turetees, naw finams, bet pehz wifam wehstiam ar garnifona pretim turefchans spehju eetos uf beigam. Tahdebet waretu buhri fagaidit labus panahstums — te neaufchi leelas leetas uf otra fara lauka, Kapjeendronfchas walstis robeescham pehfschāni grofifufchās. Ka finams, buhri tureja ari flaweno dimantu pilsehtu, Kimberleju zeshi eeflehgta. Pilsehta atradufchees 14,000 baltee eefbihwotaji ar 2500 wihru leelu anglu garnifonu un 70 leelgabaleem, melno (kaseru) flaitis fneedees uf 20,000. Ari Kimberleja litās pahrtita paschulait ifbeidsotees, garnifons un baltee eefbihwotaji dabujufchi titai wairs farga galu, if uf galwas mahzina deenā, bet melneem netizis wairs glufchi nefas dots. No eefahstuma nu melne lufhofufchi few ta ifpalihdsitees, ta tee mehginajufchi aplehgeretajeem buhreem nosagt pa fahdam fargam un wehrtiam, bet drihs buhri fahstufchi sawus loyenus til zeshi apwaktiet, ta tas pahzis neefpehjas. Un nu fahjis ruhgt melno farpā, bijis faturu azumirkli jabaldas, ta kaseri nezojet dumpi un nepalihdsi buhreem eewant pilsehtu Tahda grubā brihdi tad pilsehtas komandants laibis Merjuena armijai finas, ta lai fahschu nu palihdsot, jo Kimberleja spehshot wifulelais turetees wehl 2 nedelas. Un lords Roberts if Skappilsehtas pahrtanzus uf Moderas upes lehgere ar wifseem pulkeem, turus ween warejis fadabuht. Tur tas ufnehmeees wirtsadibu un fahstahdijis 3 fara spehta diwifijas, pehz anglu finam 35—45,000 wihru leelu armiju. Un nu tas ufnehmeees apeet buhru po. zijas, marschet uf Kimberleju. Wifupirms tas eemehmis Fakobsdalu, fur agral atradas buhru lehgere, bej ta buhri buhtu pretim turejufchees. Tad diwas diwifijas pahzehlufchās par Moderas upi, tapat nefastapufchas preteftibu. Nu fufhtis generalis Frentfchs ar fahdu „ftrajofchu pulku“, jahneekem un jahneetu leelgabaleem uf preefschu. 5. (17.) februaru nu lords Roberts if Fakobsdales ofzijali pafino, ta Frentfchs padfinis buhrs no Kimberlejas deenwidas pufes, apsehdis to pofzijas un atmehmis lehgere ar munizijas krahjumeem. Kimberleja wifs fahwot labi un wif bijufchi leela preefa par tit nezereti ahtru palihdsibu un glahbshanu no buhru rotam.

Ta tad Kimberleja atfwabinota, atfwabinats Seflis Robests ar wifseem miffigeem dimanta krahjumeem. Schi wehstis katra finā kauna preefsch buhreem, ta ari wehl lare littens negroffisees, jo dimanta krahjumi nu tiks fahschus nogahdati droschiba. Bet ari stipros, par newjwameem daudfinatos Wagersfontenas apzeetinajumus buhri fahjufchi tagad angteem bej plintes fchahweena un mehginā behgt uf Blumfontenas Dranfchas walstis galwas pilsehtā pufe. Generalis Frentfchs atfal jau atstahjis Kimberleju un nu djenajot buhrs uf seemeka pufe. Pehz anglu finam buht titufchi jaur ahtru un fparigo Frentfcha ufbrutum pilnigi pahrfelgiti un atstahjufchi dauds wehrtufchus anglu rotas.

Istahlu nu wifas leelas runajot angteem par labu, ta ta gandrihs jau jabrihnas par fahdu buhru fara spehta newaribu, turu wadija Kronje, labatais buhru wadonis. Newitus zelas jantajums, waj tas warbuht neubehs tishcham atstahjis Wagersfontenas angstumus, lai eewitinatu angls dskati semē eefschā libhs fahdam weetam, fur tam wehl ifw wigaka pretim turefchanas. Bet no otras pufes tatschu neef protama Kimberlejas atstahshana. Gandrihs jattj finojumeem, ta buhru spehti bijufchi famehra wifai mafi, ta Kronje ne bijufchi ne 10,000 wihru un tahdejadi tas eeredjejis, ta ne fpehs turetees pret peehfahrtigu pahrspehtu un labal pats atlahpsees. Tablat wehl warbuht waretu buht daudfmas pteefshas fefofcham fahda angtu korespondenta notstahstiam: Ka finams, tad buhru wadoni titlas ta fara spehta data allahs Blumfontenu, ta otrabi, flatotees pehz tam, turas weetas bija wairat apdraudetas. To ifmanijufchi angli un tapehz Bulleram pawehlets, wifceem spehkeem ifmehginat trescho ufbrukumu pece Zugelas, laut gan jau eepreefschu bijis pahrdams, ta tahds mehginajums buhs pilnigi weltigis ftrajobuhru pofziju deht. Tomehr fchim ufbrukumam, tas zitabi ifstahitis, ta prafa saldatu apstahshana, bijis swarig mehrtis: peespeeft buhrs, wifus fadabonamos spehks uf weenot ap Zugelu. Wagersfontenas lehgere tahdejadi fchi stipri wahjinats, jaur to tad Roberts dabujis leelu pahrspehtu un warejis ufbruhot peespeeft buhrs, laiftees lapas. Un ta

bubru spēsti samebrā wifai neleeli, to apļezina pate buhru walbiba. Ta ištādro, ta niktāji kauja pēe Magerfontenas, 11. dežembri tur atradusies tīlai 5000 buhri, no kureem tīt puse nobhufe vāgnis. Domehr šēee 5000 atītufchi 15,000 wihru leelu Metjuena armiju ar leeleem pametumecm, angteem kītufchi un eewainoti pahri par 3000 wihri. Tapat pēe Kolenfas tīt 5000 buhri 16. dežembri atītufchi 23,000 wihru siipro Vullera armiju. Tahdejadi tad warbuht tagad buhreem tīt feigschus bija jaatstahj Magerfontenas un Kimberlejas apfahrtne.

Domehr špofchajā angļu panahkumu kaujā netrūhfti dāschī ruhgti pīlenti: Kapsēmē, pēe Kolesbergas angļu kara spēhš tīzīs masleet wahjīnats jaur to, ta Roberts ponehmis dāschus jahneeku pulkus few līhfti. Un nu turpat atrodoschās buhru kara spēhla nobata tuhlin ufburufuse angteem, šafahwufe toš, tā ta tee pīlnā nelahrtībā, behgchus behgufchi uš Rendeburgu (25 werstes atpafat). Bet ari no tureenes buhri angļu pulkus otrā deenā padīnufchi — angli bīhufchi pēepsefti, atfahptees uš Arundelu (wehl tahlas 20 werstes) atpafat. Tagad nu no dāschām pufem aīstahda, ta buhri warbuht šapufsejufchi šēee leelus spēhšus tai noluhftā, dīht angļus tahlu atpafat un eeneem De Aru, angļu galweno eeroifchu nolīstawu. Līhfti de Aru ai nu gan no Arundelas wehl 80—100 werstes. Jaur De Aru weh dīstjēsch no Kappīschlas uš Dranschu un tahlat uš Moberas upi, pa šēo dīstjēču lōda Robertfa armija dabon few pahrtīfu, munižiju un walīghus. Ja teeschām De Aru kīstīu buhru rofās, tad Robertfo armija buhtu nogreesta no šaīlīmes ar Kapsēmī un tai waretu ohtri pēetrūhfti pahrtīfos, jaur to tās apstahfti palīktu wifai behdīgi — ta warbuht buhtu pēepsefta padotees buhreem. Bet wehl jau, protams, grūhfti špreefti par tahlasa kara līstēni.

Ka Transwala jau agrat paredseja tagadejo karu, to neapghahjami leezina tas fahs, ta no laupitaja Dīchemiona eeburuluwa Transwalas waldbiba jahfa īsdot leelas fūmas preefch leelgabalū eegahdāschanas. Pīrmos leelgabalus Transwala 1894. g. pahstēleja pēe Krupa par 2,500,000 frankteem (1 milj. rubteem). Nahlošā gādā Transwala dabuja no Krupa dīmus mīlšu leelgabalus, 40 pēdas garus un 120 tonnas smagus, kuri bija eerīhfti preefch tahdu lahbtīu šchāschanas, kuri ar wafahdīgo pulweri fopā šwehrtu tahdu 1000 kilogramu (ap 60 pudā). Abi līhfti tam Transwalā neredētee leelgabali bija apghadati ar leelu pulku weenlahrtīchu un šchrapnetu granatu, tatra pa 3000 lodem. 1895. gādā Transwala no Krupa wehl par pūstēschā mīljona eeguwa dāschus tahlīschāweju laulu leelgabals, tapat ari tahdu deimītu ītalnu leelgabalu, kuri teeschām bija pagatawoti preefch weetejeem apstahkteem. 1896. g. buhri pīrmo reīsi eegahdajās leelgabalus no frantschu fabrtīfas šrejs, pīrms gan tālī šēschē, bet tagad wīneem no šchās fabrtīfas ir 24 leelgabali; šēo leelgabalu labums ir tāš, ta atspēhreens pēe wīneent ir tōti mās un tee pēh 2—3 sekundeem pahči atfal notahjas sawā agrafā weedā. Šrejs leelgabali brangi šchāj 8000 mēru tahlumā (lahdas 8 werstes). Tee swer tīlai tahdus 11 bīrtawus un laul gan war schaut 8 reīses minūtē, tomehr tīt ahtri nesakarst tā zīti leelgabali. 1897. un šēsochā gādā buhri pēepīrka wehl 48 kanē sītemas leelgabalus, kuri šchrapnetus šchāj tahdu 5 werstu tahlumā. 1899. gādā jahlumā buhri eeguwa 5 baterijas pa 8 ohtrschāweju Mafīma leelgabaleem, kuri pa minūti īmet līhfti 350 leelas eegarenas lodes, bet wīnu tahlumus nesneedās dāudj pahri par 4 werstem, wīni ir weegli un ar weenu tahdu leelgabalu war rīhtotees it labi weens jīlweks. Te wehl jāpēstaita īhfti preefch kara eeguwtās 4 baterijas Wuters-Mafīma leelgabalu, kuri šchāj tahlat par 5 werstem. Bet tam transwalēschēem ir 4 mīlšu leelgabali, no kureem dīwi notahdīti pēe aīfam, kas wed uš Naitalu, weens pēe Lādīmījas, kamehr žeturtais atrodas Pretorijā. Pāwīsam buhreem ir 230 jaunatā parauga leelgabali, kuri labuma sīnā dāudj pahrtī par angļu leelgabaleem.

Wahjija. Reīchstogs pabeidīs fīotes projekta pīrmo „lōschānu“ nobewīs projektū lamīfijas jaurstahschānāi un pōis nobardojas ar dāschēem mafal swarīgeem lītuma projektēem, kuru eewehrojāmāfais tītumības apfardības projekts. Tīlai no šchā projekta lōifam nelas neīstahls; žentīs grībetu tīt wifai fargat tītumību, ta īpōstītu ir wīšu mahftīu un pōchīfu. Te galwene runatāji walīrdīgi īstēfufschēes, ta pēh 3chō domam wahju lōifku lūgas nederot tautai tahdā weidā, tahdā tās rāstītas, tur dāudj kas jahlabojot — jahtrīhpojot. No otras puses, no liberaleem protams par šchādu lōifku jahbojāschanas lahri žēhufschās leelas dūsmas, ari pate waldbiba aīstīnufe, ta sparīgee zentra tītuma fargi eet pahrtal tahfti. Fīotes projekta apspēschāna pēh dāschū domam wīfchōtees wīfai īlgi, laīlam ar to agrat neīstīschot galā, tā uš leeldeenam. Waldbiba žēschī apņēmufes aīstīst reīchstogu un šarīhftot jaunās žēschonas, ja reīchstogs pretosos projektam. Un tā ta schīmbrīschām wahju tautā teeschām sīpēra strahwa preefch fīotes pawairofchānās un pašaulēs polītīkas, tad naw to schāwbītees, ta tītu eewehletī tautas weenefti, kas buhtu pret waldbīu pēelahpīgāfī.

Franzija. Kamehr wahju waldbībai tahda lefa ar fīotes projektū, tai īlgi jahāulejas ar reīchstogu, tīmehrt frantschu parlaments īstūras pawīsam žītādī pret waldbības projektēem, kuri īseet uš Franzijas kara waras šēhjināschānu. Waldbība bija lītufe preefchā, nahlomas 7 gabos buhwer 5 pīrmās šēhīras brūnu lūgus un 6 pīrmās šēhīras brūnu kreīferus. Bet no dāschēem deputateem eēneegts projekts, atwehlet 8 pīrmās šēhīras brūnu lūgus kītru 15,000 tonnu teelumā un 12 kreīferus pa 12,000 tonneem. — Uš Martīnītas salas (Wakar-Indijā) īschēhufschēes deesgan nōpēetī nemeeri pret frantschu waldbīu. Rahdas zūtura fabrtīfas melnee strahdneeki šahltufchi dumpotees, īpōstīnufchi dāschās fabrtīfas un šahltufchi strahdat nedarbus Santa-Marias pīlētīnā, kur tee ari ufburufufchi lahdoi saldatu parntai. Bet patrūta šchāwufe un 24 melnee ar reīsi walbrīnufschēes sawās ahnīs, uš to tad zīti īstīhufchi. Domehr nemeerēefī pēh tam nobēdīnāufchi wehl dāschās zūtura fabrtīfas. To noluhfti efof, pāwīsam padīstī baltos. Te nu gan tee buhs famos aprehīnos wīhufschēes, tagadejee frantschi nelas ar fewi dāudj jōfotees, pret mūhfu laītu breesmīgeem eeroīschēem, ar lahdeem apbrūnoti frantschu saldati, wahji apbrūnotee melno bari nēla nepāpēhš, hātī

salos dumpja laīti, kur preefch 100 gabēem melneem īsdemās baltos apkaut waj pīnīgi padīstī, wāirs apafat nēgreēfīees.

Anglija. Angļu parlamentā pēhdejā laīfā manamās bahles, ta lahds īsmanīgs eenaīdneeks neīstēotū tagadejo gadījeenu, kur angļu kara spēhla leelafā dāli Deenwīdus-Afrītā, lai pa tam eelawstos Anglija. Kara ministrs Wīndhems gan mehginājis bahligos apmeerīnat, īstīkdrojīs, ta īschīmbrīschām tātīchu wehl atrodotees ap 109,000 lahrtīgi saldati pahčā Anglija. Par šchādu pāfīnōjumu pat parlamenta lōjektī bīja tōti īstīhufschēes, weens no teem īstīkdroja fīnōjumu par pawīsam neīzāmu. Naw ari teeschām jāprotams, kur tee 109,000 lahrtīgee saldati lai īhfti nahktu, pēh wījeem žīteem aprehīneem schīmbrīschām Anglija wāreīu atastees īnapi pēedēfīmt tūhftīsch lahrtīgi saldati. Bet Wīndhems wehl pēemetīnājis, ta ja teeschām īstēlōs lahdi swarīgi fārschjūmī, tad mehl efof gatawī 97,000 mīlītīchi, 9000 jōmerī un un 222,000 eemahjī fawwāneeki. Tahdejādī mīnīstīs uš papīra īstēhīna 400,000 wīhru leelu kara spēhlu, bet patefībā tōti jahschābas, waj wīfī šēee 400,000 spēhlu atūretees jēl 100,000 pāreēschām eemahjīteem Eīropās žēefsemju walīju saldateem. Žīt wahji ar angļu fawwāneekēm šahw, nōprotams jau no tam, ta tee wehl līhfti schīm īstīhfti wēžu wēzeem, glūdeem, no preefchās lahdejeameem leēgabaleem, ī jūreem war reīsi īschānt 2 minūtu laīfā! Jaunafās sītemas ahtrschāhweja leelgabali, lahdas eegahdajufschēes buhri, turpīntī schāj 8—12 reīses minūtē. Turpmal gan ari nobomās angļu mīlītīchus un fawwāneekus apghadāt mīlulabateem eeroīschēem, bet kamehr šchāhds noluhfti tīs īpīdītis, pāees protams gādī.

Italija. Italijas ahrtēnu mīnīstīs Wīfontī Wēnosta tūrejis runu par tagadejeem polītīskēem apstahkteem. Italijas fātīfīme ar Angliju efof tā līhfti schīm wīfai draudīgā, schīs wehletos, ta Deenwīdus-Afrītās fārsch žēzeltu meera trauzejūmīs. Žīmīhājījas īntereēm jahabonot pahfswars Italijai efof nēpēeēschāna grā meera perīode, tomehr tās polītīfa neīfēschot uš pēelahpīschānos fātrā weedā un leetā, Italijai jahubrtot labi fāgītawotā, ta dāschī swarīgi jāwtajūmī, kuros tā īntereēs, neīwīta īschēktī beš tās fīnas. Nōīkāmī, kas nōīfīnōtees tahlumā, nēwarot Italiju aīstīht meenaldīgu. Italijas waldbiba lūhftōchot fāneegt fawus mehrtus ar fawu līhftīschīnejo fābeedroto walīju pahlīhftību, bet wehlotees ir ar žūtām walījam uštūret draudīgū fāīlīmī, kas atlautā ghadāt ari žūtās malās par Italijas īnterefu aīstīhufschānu. Šchō runu waretu rūtlot tā atbīldī uš dāschēem frantschu amīschū aīstīhufschānēem, ta Italija darītu lahfti, ja ta atājītos no treīshābeedribās, atmeftu brūnōschānos, kura eet pahri par tās šēhju un pēeloptu weenīgi fawos jāīnneēfīfās īntereēs. Bet Italija grīb par fāteu žēnu spēhlet tahlat leelwalstē lōmū.

Walejas webstules.

K. E. Aitewa. Ahrtēnes wafe māsā kreewu pawalstēneem ap 12 līhft 15 rublīs par pudādu. Bet warat labal pēeēt gubēnatorā lānzēja par to apjantatees, warbuht Šūds sem apstahkteem tabuēet lehtāli, tā sīmības gadījūmā waj ari ja pēderēet pēe strahdneeku fāktīfas. Uš ahrtēnem wāreēt nēmt līhfti nēpēeēschāmī wājādīgās dēchēe n. j. tas Jūms jau ir. Jo kāmū warat turpat eegādātees.

J. E. Patejamees, bet schīmbrīschām ir pēelohpīchi.

M. A. Šchēhlatees fawēem tēhlojūmeem un tūllojūmeem labal jāwtarīn motīwūs un gāfchālas schāfjas tas Jūhu alīhēe darbi nēbūds wēlī. „Wējam Rātinam“ gāhja fīlītī, tāpat dāschēem žīteem. Nēwarām nēlo darī — efat uš mānīgāfī.

J. B. Sem mahftīas aīstāreem nēcet, a i „Wābrū bīldeī“ fāschēschī.

J. E. Šchēhlatīschā fāhftīnu „Wīnam pafat eēfīm“ īstēctīfīm.

J. J. „Drağīta nāts“ ir teeschām trāgīfā, pahrtal schāwūmīgā.

J. E. Lūhftām strahdajēt tīlat, kuru Jūhu darba mīhīl apwēzām.

J. P. to. Par lōwīju tautas materīlo šahwōfīlī nēwarām leetot, ari drohūrīju tās nēwarīs parahbītees, nēatēfīs žēeto pelnu un nēlīhftīnās Jūms jētu uš angltīfēlu, bet warbuht uš žītūreēni — tadēl wīllabal bahset to feīghchus ween fāhftīnī. Nējapnōjeēt, ta efof atradufchī gubrtības atmeēt, bet strahdajēt nōpēetī, tad ari warbuht to fāneegfēt.

M. A. Sīnam jau, ta par īggādejeem „Wāfē“ un „Tēhōwījas“ abonētēm tahdā rīghība nēpēschāma, tadēl ari mēerīgi atlāujām tām wējuma pēeēt par mums brādītees — lai ušwee tahdu tōmēhju par dēed. šwehīteem, tā Plātes fīrmās fwehīteem, par wīnu gāleju īpūtēschānu, lai šahfta nepāteēfības jīl ween tām pōtīh — fātrīs tahschū fīn, ta tās nōteēt tīlai aīstī fāudībās. Ja nu tadēl tee ir Plātes fīrmās fwehīti, ta „Mahjās Weefīs“ un „Deenas Lapa“ tēs eelstīnāufchī, tad jau agratee dēeodāschānas fwehīti ari lāīlam bīja lahfti fīrmu fwehīti — waj „Wāfē“, „Wāltījas Wehīnefcha“ un „Tēhōwījas“. Bet tā ta nu Plātes fīrma ir leelala un tā drufātawā pat leelafā wīfā Wēlītījā, tad tās fwehīti lāīlam ari buhtu wīdīspōschāle, kas leelā mēhā pahfēpēhū agrafos. Bet Plātes fīrma nēmas nu nēmīmetas par fwehītu rīhftōtāju, turpīntī ir tektīs, lai tauta pate īwehī rīhftōtājās, ja Waldbiba dotu atlāujū, tad jau waretu buht, ta tauta īwehī agrafos rīhftōtājās, ja teem wehl ir jīl mēara tautā — tīlai tad, tad tee jūhtās wahji — ta naw žēribu tīt eewehlēteem, īstīstī nāiba fāhwa tā labwa uš Plātes fīrmu. Ar drohūrī pēerī teef apghāwtōtas ari „Wālt. Wehī. mūhligās nepāteēfības, fārtjū, ta „Mahjās Weefā“ un „Deenas Lapa“ abonētū fāīstī fāhltāhlet — un mums ir pēeahdījūmī, ta tas wīfure fīpīrī aūhft, dāschās weētās pat par 100 procentēem. Kamehr „Deenas Lapa“ sem Plātes fīrmās, gādā laīfā tāi pēeahlufchī lābt pahrtal par 4000 abonētū.

Kolonīstām Taurupē. Jūhu rāstīs īstēests par dāudj garšč — nēwarām īstēctī.

G. A. — Seewīfā. Lūhftām pēschīstī, lahprahft īstēctīfīm.

Lāsectīm. Warat gan. Lahprahft pēh eēschējas īstēctīfīm, bet eēpēeēsch nēwarām Jūms nēla apfōlīt.

G. H. dīreī fgam. Pahdogogīfītu kalēnderu īstīhufchīm Jūms 18. jōm.

Ab. 212. Sīnejujās atteēās tīlai pīlētītas abonētēm. G f p e d.

Tīrgus fīnas.

Kreewījas deenwīdu wafarōs un wīdeenā no 28. janwara līhfti 3. februarim temperatūra bīja eewehrojāmī (līhfti 6°) augstāta par 0°. Turpīntī anītrūmos un fēemel-wafarōs wīdeējā temperatūra bīja femafā par normālo, pōhējā kreewījā tā tūwojas normāli. Sewīfchī wehl war pēemīnet, ta dāschūr deenwīdu-wafarōs wīdeēmāfā temperatūra par nēbūtu bīja augstāta par wīdejo normālo. Kreewījas wafarpufe un wīdeenā īneegs jānīgā wāīrat par normu, bet aīš Wōlgas weetām īneega nēmas nēbīja. — Eēschējōs tīrgos nēwalda nelahdā rofība, pēepāfījūmī apwēdēchōjas tītai preefch weeteja pēchīrīna; pēeēbūmū tagad gan ir drufītu wāīrat, bet tā ta pīrzejī negrīb dot augstāfās žēnas, tad pahfēdeējē un īpōschīnēctī ir deesgan atwīrīgī. Pīghūmū uš leelātam pārtījam nōlēghīs deesgan māj, apghōjūmī ari naw nelahdī leete. Gar Wōlgu žēnas gan lahōjufchās, pīrzejī deesgan dāudj deceptāla rublīs, bet eewehrojot schās labības nēleelos fāhjujūms, pīrzejī ir atwīrīgī un žēnas tapēh žētas. Tapat ari mīlīn, ir īpōschī fweēchū mīlšu žēnas ir lahōjufchās un žētas, ari pēepāfījūmū nētrūhftī. Ari Wēlnās jūhrās

ohās eecabujēs laul fāhda rofība, kas īstātamā par atīfānu no ahrtēnīju tīrgēem; pēepāfījūmī fēwīschī pēenahft no Wīdus jūhrās ohās, bet tomehr apghōjūmī māfī, tapēh 3 ta weetejās žēnas nēnēctas ar ahrtēnīju žēnam. Baltījas ohās ari bīja pāmanāmā pahfahwīgā tenbenze, ari žēnas drufītu pahēhās, bet uš ahrtēnem īweh wehl deesgan māj.

Kas īhmejas uš ahrtēnīju tīrgēem, tad tenbenze tānīs žēta un žēnas drufīn žēhufchās; kreewu labības māf pēeahwājā. Anglija Amerīfās fweēschēem žēnas drufītu nōschlufchās kreewu fweēschēem turpēt žēhufchās, tapat ari aīwās žēlas, kurpēt ar meēschēem eet uš leju. Franzijas tīrī ir pahfahwīgāfī, bet nēarūpotees uš to, pahfēweētī atwīrīgī, jaur to ari māf apghōjūmū. Wahjījas tīrgos žēnas teēzās uš žēhufchānos, bet pēeteēfōschēe pēeēbūmī tās aīstāwē. Amerīfā tenbenze jaur fīnam no Eīropās nōdīwīnājūēs un fweēschū žēnas ari tad pahēhufchās. — Wīht-Indijā, pēh ōfīcīālām telegrāmām, pēhējee leelūs ghāhēemī fēemel-walatu un wīdeenas prowīnēs ušlābōjufchī fēhjas fāh-wōfktī; wīdeenas prowīnēs rāchā pāleēt tōti fīlta un lōpū ehdāmā un tāpat ar īhdena trūhltūms deēm no deenas wehl pēenēmas. Pēchābā lōpēem jāzēsch bāds; mahftīfī awūhdenōjāmī laulī labā fāh-wōfktī, bet tagad tee beš uhdēna un īstāfās tōti behdīgi. Pōīs pahfahwīgī pēeaug Wōmbejā, Bahčhputanā un weetām arī wīdeenā.

Berlīnes tīrgotāju wēgātee tīrdēēfības mīnīstīrīm eēneēdīa lūghūmū, lai atfal atjānnotu Berlīnes pēchīchu bīrščū, ar to mīnīstīs ari bījīs mēctā. Tapēh jāzēt, ta bīrščā laīfā tīs nōmehrtīs wīfās fōrmālības, kuras tāwē bīrščās apghōjūmū atjānnotānū; līhfti ar to pēehāhgtī tīs nōlahrtōīs tā fāulītās rīhta tīrgus.

Labības žēnas Rīgā schīmbrīschām fāghdās:

Rudī, kreewu, uš 120 pamatā māfā: 75—78 kap. pudā, kurjēmes rudī 71 kap. pudā. Tēndēze: žēta.

Wēefchī, 128—131 mahzīnu smāgi kreewu fweēschī māfā 92—93 kap. pudā, 125—128 mahzīnu smāgi kurjēmes fweēschī māfā — kap. pudā. Tēndēze: rahma.

Wēefchī, fēhltānščū, uš 100 mahzīnu pamatā māfā — kap. pudā; kreewu mēechī māfā 78 kap. pudā; kurjēmes 105 līhfti 108 mahzī, sm. mēechī 60 70 kap. pudā. Tēndēze: rahma.

Aufas, labās gāfchās aujas māfā 67—75 kap. pudā; schāwētas aujas māfā — kap. pudā; kurjēmes aujas māfā 66—70 kap. pudā; Jāzīnās un Wīnās-Jēlejas aujas māfā 58—59 kap. pudā. Tēndēze: žēta.

Līnēhltas. Šēpju fēhltās uš 87¹/₂ proz. pamatā māfā 157 kap. pudā; parahfās brāhā fēhltās māfā 152—154 kap. pudā. Šrona fēhltās, schāwētas — — kap. pudā. Tēndēze: rahma.

Līnēhltu ellās rāufchī, fēhējeenes māfā 98—100 kap. pudā. Kreewu līnēhltu ellās rāufchī māfā 96—98 kap. pudā.

Sauls pūlu (saulgrecschū) fēhltu rāufchī māfā 76 kap. pudā. **Sīrī** māfā — kap. pudā. **Pūpas** māfā — kap. pudā. **Alījas** pēhrt par 58—63 kap. pudā. **Kānepes** māfā 120—121 kap. pudā. **Kānepaji** māfā 53—60 kap. pudā.

Wīnu tīrgus pēhdejā laīfā pāhīzīs atfal rahmāfīs un žēnas frīufchās par 1—2 rublēem no bīrtāwa. Ahrtēnīju wehrtējī, kuri apghādajufschēes jau leelafus fāhjujūms, schīmbrīschām atūras no turpmāteem ušīrtūmeem.

Žhīti labos līnos par R (rīstī), un X R X (sātee rīstī) dob 55 rbt. bīrtawā, par Z K (jūstī) un X H D (Pērnawās „hōf-dreībantī“) māfā 50 rbt. bīrtawā; par S P K (superior pīghfronī) un S F P H D māfā 45 rbt. bīrtawā; par P K (pīghfronī) un F P H D (maltee pīghōf-dreībantī) māfā 38 rbt. bīrtawā; par P W (pīghōf-tahftī) un P H D (pīghōf-dreībantī) māfā 31—32 rbt. bīrtawā par W (grahftī) un H D (hōf-dreībantī) dob 28 rbt. bīrtawā; par D (dreībantī) un L D māfā 23 rbt. bīrtawā un par D W (dreībant-grahftī) un L D W dob 18—19 rbt. bīrtawā.

Pahrtīfas žēnas Rīgā:

	kap.		kap.
Sweēfīs, mahzīnā	27—30	Šahbs fēhjujūms fīopā	55—60
Galda sweēfīs, mahzī.	37—40	Wēdus fēhjujūms, mahzī.	40—60
Rūhtās gāla, podā	250—270	Wēdus tējīnāts, mahzī.	30—45
Bēhēschā gāla, podā	140 220	Wēdūchā gāla, mahzī.	12—15
Schāwēta aujas gāla, mahzīnā	8—12	Dīas, šchōfā	160—170
Swaīgā aītas gāla, mahzīnā	10—12	Šīpōfī, fīopā	5—6
Tēla gāla, mahzīnā	6—15	Rēhftī, fīopā	12—16
Schāwēts schīfīntīs, m.	20—23	Sīrī, fīopā	9—10
Schāwū, fēhīs, mahzī.	19—20	Kārtī žīgōrīnī, fīopā	6
Wīfās, gabalā	50—100	Kurī, fweēchū bīghēleī mīlī, mahzī.	4—5
Rūhftī, pahri	100—120	Rūhftī mīlī, pūhrtā	260
Wīhles gab.	60—110	Dēhēmēnū ogās, fīopā	10—12
Sōfīs gabalā	135—170	Wīhōfī gārwtā	12—35
Kālfūm	200—400	Šchēnes, fīopā	10—15
Jēbes, pahrtīs	60—120	Šchābī lahrtōfī, fīopā	3—10
Sāfī, gabalā	50—90	Kāngēs, fīwāīgās	100 50—70
Sītrīnās, gab.	400—700	Schāwū, rēnges	100 50—70
Kārtūpēfī, pūhrtā	120—140	„Wērtīnī“, schāwū	100 40—45
Sālds pēens, fīopā	9—10	„Wērtīnī“, fāhltī lahftā	5—10
Wēes pēens, fīopā	10—15	Sūtīnī lahftī.	70—90
Kūpīnāts pēens, fīopā	12	Wīshāfās (weetejās) mrtj.	20—25

Ķēepajā.

Rudī uš 120 mahzīnu pamatā māfā 75 kap. pudā. Tēndēze: rahma.

Wēefchī (pūhri) māfā — kap. pudā. Tēndēze: rahma.

Wēefchī māfā 71—80 kap. pudā. Tēndēze: rahma.

Aufas. Labās gāfchās aujas māfā 58—68 kap. pudā; kurjēmes aujas māfā — kap. pudā; kurfās, Kārtonas, Jēlejas, Wīnās Dīlas, Jījēmas un Jāzīnās aujas māfā 58 kap. pudā. Wēlnāufās (15 proz.) māfā 63 kap. pudā. Tēndēze: žēta.

Līnēhltas. 7 mehrtī leīghēt fēhltu māfā 150—151 kap.; 7 mehrtī kreewu fēhltu māfā 154 kap.; 7 mehrtī šēpju fēhltu māfā 154 kap. 6 mehrtī fēhltu māfā — kap. Tēndēze: rahma.

Gīrī uš 100 mahzī, pamatā māfā 83 kap. pudā.

Sīrī māfā — kap. pudā. Tēndēze: rahma.

Sauls pūlu (saulgrecschū) fēhltas māfā 77—78 kap. pudā.

Kānepes māfā 120—121 kap. pudā. Tēndēze: fīngra.

Kānepaji māfā 53—60 kap. pudā. Tēndēze: fīngra.

Alījas

Widsemeš Sawstarpigās Kreditbeedr. (Rigā, Rigas Latvešņu Beedribas namā.)

Bilanze

uz 1. februari 1900. g.

Table with columns for Aktiwa (Aktiva) and Pasīva (Passiva) items and their values in Rbl. and Sp.

Table with columns for Aktiwa (Aktiva) and Pasīva (Passiva) items and their values in Rbl. and Sp.

Beedru garantijas kapitāls 2,150,640 rbl. — Kap. Kreditbeedriba apstākļi: a) par aizdevumeem pret wehrspapireem...

III. Rigas Sawstarp. Kreditbeedr. rehkins, Raktu eelā „Weja“ beedribas namā, eeeja no Ieelās Kaleju eelās.

Table with columns for Debet and Kredit items and their values in Rbl. and Sp.

Rihds tablakai isfludināšanai ir nolikti šahdi procenti: Bee wekselu distonteschanas 7-8% par gadu. Bar soko-wekselu distonteschanu, kureem droshibas prezēs 8-8 1/2% par gadu.

Rigas Latv. Amatn. Pal. Beedr. Krahshch. u. Aisd. Kafes bilanze

beidzamajā janvari 1900. gadā. (1852 beedri, droshibas kapitāls 136,198 rbl. Elifabetes eelā 16.)

Kafe mafiā par noguldijumeem 5-5 1/2% par gadu; par aizdevumeem nem pret wehrspapireem 6 1/2% par gadu; pret obligacijam 7 1/2% par gadu; pret galweceem 8% par gadu.

Table with columns for Aktiwa (Aktiva) and Pasīva (Passiva) items and their values in Rbl. and Sp.

Rigā, 1. februari 1900. g. 579 Balde.

Rigas Hipoteku beedribas norehkins

janwara beidzamajā deenā 1900. g.

Table with columns for Debitori and Kreditori items and their values in Rbl. and Sp.

37 Direktzija.

„Justiga“ weefniza. Geeja no Dirnawu eelās. Jstabas ehrtas, ar wisjaunakeem pahrlabojuumeem. Sena sahlot no 30 kap. Laiyna apkalposchana. Wanna. 7394 Telefons Nr. 825.

Hugo Stangena zelojuma birojs, Berlinē.

Belejums un Parises pasaulis istahdi 1900. gadā.

Lehtakais zelojums no Rigas, 11 deenu ilgš, apm. 145 rbl. Luhitt eemahajot wismafalais no 5-10 rbl. teel referweta labakā weeta un pee paredzamas zenu paaugstināšanas, neprasa no tahdeem eemahatajeem wairs nelahdu peemahsu.

Prospektus un tuwakus isflaidrojumiis pajneedj un sanem eemahsas K 298 Baltijas prowintschu generalpilmwarneeci: C. Hoppe & Co. (Komerza apdroshinaschanas beedribas representanti Maskawā.) Biroja: Rigā, Ieelā Jaun-eelā Nr. 7. Telefons Nr. 1002.

Kalnu - Dibenu mahjas

(Widsemeš, Jehju aprinki, Lofas walfi), 27 dahlderu un 28 gr. Ieelas (pehž wezas mehrišanas), ar labām jaimneezības ehtram, 100 puhru. aramas femes, 61 1/2 puhru. labu plawu, 57 puhru. eglu un behrfemescha (no 8 lihbi 80 gadu weza, pee tam eerehfinats wehlat peepirtais mešcha gabals, kas simeets uš jewiškha ruffa), 14 puhru. nojirsta mešcha femes, 2 puhru. dahrsa femes lihbi ar auglu fokeem, 10 puhru. purwa femes un masu, bei swim bagatu ešam, tiks deht mantojuma dalischanas pahrdotas atlahā wairafolishānā Rigas Apgabala teejā, 26. februari 1900. g., no Rigas Apgabala Teejas prištawa A. W. Sinewsta lga. 578

Granita, marmora un tshuguna kapu krusus glshidš formās tā ari gitas tshuguna prezes wairumā un masumā peebahwā J. Jahzis, Rigā, tshuguna leetuwe un akmenu kaltuwe. Roliktawa: Terbatas eelā Nr. 22. Fabrika: Rihšbefera eelā.

Suworowa eelā Nr. 3, wilnas, dhelšs, ahdu un sirgu leetu pahrdotawa pee sen pašlshāmā „Weza Behrsa“, peebahwā par jewiškhi lehtām zenam: Wilnu: peletu, melnu un baltu. Dheeli: pakawu, ragawu un wijabas wahgu kafamas dhelšs, tā ari tehaudu. Sirgu leetas: flejas, jalas, jedulstas, eemautūs, lotus u. t. t. Ahdas: jewiškhi štipras pastalahdas, tā ari arklus, arlu lemešchus, isfaytes, isfapšchu galodinas un strihšus, sahšus, tejišus, kehdes, strihšus, aslehgas, fatilus jo bagatigā krahjuma. 504 Karl Swihgsne, wilnas, dhelšs, sirgu leetu un ahdu tirtogatawa, Suworowa eelā Nr. 3.

Lokomobiles un twaika kulmaschinas if flawenās Heinrich Lanza fabrikas Mannheimā, peebahwā Laukfainneeku fabeedrība „Bajchpalihdšiba“ (Gesellschaft von Landwirthen „Selbsthilfe“), Rigā, Walnut eelā Nr. 2. 114

I. E. Muschke, Lampu fabrika, ar twaika dhineju, trauku un šikla prešhdnu noliktawa, Rigā, Terbatas eelā 18. Fabrikas telefons 1011. Roliktawas telefons 1012. Smalj. kehka trauki, Alfenida galda leet, Lehjmaschinas, Lampas un Lampu peederumi. Lampu reparaturas isdara lehti, ahri un labi, pašcha darbnizā. M 290 D. Snubes akmenu kaltuwe Rigā, Meera (Frieden) eelā Nr. 15. peebahwā marmora, granita un gita akmenu kapu krusus un monumentus, la ari tshuguna kapu krusus par lehtakām zenam.

Aksel Vosbeina

Danijas modernezibas instrukcijas veikals,

Rigā, Wehwern eelā Nr. 1, Marstallu eelas stūbrī.
Telegramu adrese: Vosbein — Riga.
Telefons Nr. 628.

Islabo wisadu sistemu peena-zentrifugas (separatorus), kā arī isdara wisadus un peensaimnezibu atteezofchus atsklehdneeku un kaleju darbus, pascha islabofchanas darbniza. Brahjumā wisadu sistemu peena-zentrifugas.

R. Lorch & beedr.

Par fabrikas zenam dabujami wisadas sortes **audetti**, linu un patulu dsijas un Reugeraga fabrikas pce **R. Lorch & beedr.**

Lauksaimneeku fabeedriba „Paschpalihdsiba“

(Gesellschaft von Landwirthen „Selbsthilfe“)

Rigā, Wolnu eelā Nr. 2, pretim pulwera tornim.

Spezialweikals no peensaimnezibas maschinam.

Rakstojchaj sefonai ceweklam:

- Separatorus: Alpha Baby, Colibri u. t. pr.
- Sweesta maschinas,
- Sweesta mihzitatjus,
- Peena trunkus u. t. pr.

Moliktawa Behsis pce **C. Blumberg**, Pils eelā, Indes namā.

J. Kronberga

M 9952 Rigā, Kungu un Marstaleelu stūbrī

Welosipedu isgatawofchanas, emalieschanas u. nikelieschanas darbniza. Islabofumi ahtri un lehti.

Saratowas sarpinka
wasarai 1900. g.

330 promes albumā
issubta par 36 kap. pastmarkās
Andreja Bender un dehlu
tiridnezibas namā
Moskna, Herpowska.
(Raslawā).

Issubta pastellejumās masumā it wisur par wolti.

Ferdinand Meyer & Co.

Rigā,

Karla eelā Nr. 13, pretim Zelgawas dselsszeta stazijai, peedahwā leelu iswehli

dsirnawu akmenis

no wisadām schlitram labakās sortes, par lehtakām zenam **Tahlat** wisadi dsirnawu peederumi, tā: zilindru gase, dsenamas sifnas u. t. pr.

Pascha dsirnawu buhwelchanas fabrika.

„Mahjas Weefa Mehneschrafta“

1900. g. 2. burtnizas salurs:

1. Swehtki Solhangā. Drama trijos zehleenos no Genrika Ibsena. Tulkofjums no J. Raina.
2. Tautskolas pasaulis kulturwalstis.
3. Naw telpas. No Raina.
4. Studenta Domina sapnis. Teila is studentu dsihnes no Poruku Jajna.
5. Bantes tahrps. No Dr. A. Stujas. (Pretschā lasits Rig. Latw. beedr. 20. janw. sch. g.)
6. Diloni. No Raina.
7. Semes zecidā garofas bēesums. No Dr. philos. P. Sālijā.
8. Dullais Danka. Sarastijits Sudrabu Eshjus. (Turpinajums).
9. Tautsaimnezibas pamata mahzibas. No dozenta Dr. phil. A. Valofa.
10. Pret rihtu. No Doku Ata.
11. Wina Keisarifās Majestates Keisara Nikolaja II. anstruma semu zelowjums. (Ar ilustracijam.) Sarastijits Inafs E. Lichtomskis. Ar zeen. autora un Wisdangstakā galma ministra atlauju latwisti tulkois. (Turpinajums).
12. Safona. Behz F. Talina. atdsejojits J. Pawils.
13. Pecsihmes par walodu. No P. S.
14. Sobi. No Fr. Meertalna. (Turpinajums).
15. Apsasija. Mahstilas un mihlehtibas romans is Wez-Delebas. No Roberta Hamerlinga. Tulkofjufe Apsasija. (Turpinajums).
16. Daschadi raksti. Wuhfu rakstneeku un grahmatu isdeweju cewehtribai. No Dr. philos. Sālijā. — Bads Judija. — Nanfena espedizija. — Jauna laika paregojchana. — Fototropija. — Wehicha bazils. — Elektrifkas gajmas duhrens. — Disenterijas bazils. Wuhfu bildes. — Grahmatu galbs. Pajinojumi.

Bildes: Napoleona I. armijas atgreeschanas. Stats us Raslawas leelzeta. No W. Werstschagina. (W ihpashas lapas). — Rihta pahari. No Jana Rosenthala. (W ihpashas lapas). — Wuhri ussper gaisā dselzeta siltu. — Namfeso II. taurja. — Luforas weefnizas dahrsā. — Sen-Greeku dszejneze Safona. No Rumana. — Parises pasaulis isstahde: Elektrifitates un nhdens pils.

„Mahjas Weefa Mehneschrafta“ mājā „Mahjas Weefa“ abonenteem kopā ar „Mahjas Weefi“: Wej peefuhstichanas 3 rbl. 85 kap. par gadu, ar peefuhstichanu 5 rbl. par gadu. Teem, kas naw „Mahjas Weefa“ abonenti: Wej peefuhstichanas 2 rbl. 60 kap. par gadu, ar peefuhstichanu 3 rbl. par gadu.

Burtniza maksā 30 kap.
Apstellejumās un studinajumus peenem: Ernstā Plates drufatawā, Rigā, pce Petera basnijas un latrā grahmatu tirgotawā.
Augstzeenibā Dr. phil. **Arnolds Plates**, „Mahjas Weefa Mehneschrafta“ isdewejs.

P. Behrsina

dailkrashotawa, weltuwe un presetawu „Jannais perwmanis“

Walmeera. Pahrgaujā Gersta mahja, **Walmeera** pretim Gaujas frogam.

dara wispahribai sinamu, ka no 1. februara sch. g. eerihfotas jaunā peenemichanas weetas:
Walmeera: pce literanu basnijas, Kapz Iga mahja, Weydes fabrikai un
Behsis: cepretim literanu basnijai, Wolymana Iga mahja tur peenem wisus pehrweeschanas darbus, par lehtakām zenam. Wisus usdewumus isdara glihti un wisdrihsakā laikā. Perweeschana noteef tahdā weidā ka krashas nedf pluhf nedf balo.

Zenas par perweeschanu: fahsch un indigā sils 11 kap. par olecti; melns, melusils un kafejbruhns 8, 9 un 10 kap. par olecti; wisas zitas krashas 10 un 11 kap. par olecti. **Wilmains dsijas** perwe par 20 kap. mahrz., bruhnas par 15 kap. mahrz., melnas par 12 kap. mahrz. **Sihda lakatus** daschadās krashās no 15—20 kap. gabalā. **Welt, schkehr** un **preset** 8 kap. par olecti. **Preset** ween, 1 kap. par olecti. Luhdsju zeen. publiku pahrliezinatees par darbu labumu un glihtumu un pagodināt mani ar fawem pastellejumeem.

M 528 Augstzeenibā **Peteris Behrsinich.**

R. Sengala

apteeku pretschu tirgotawa

Rigā, Terbatas eelā Nr. 45, pascha namā, peedahwā leelumā un masumā eefsch un ahfemes apteeku prezes, fims kalfjas, parfimerijas, daschadas gumijas prezes, wilnas krashā paschā un lotem, kā arī ellas krashas, gatawas un pulweri, seepju fahli, klorfalki, karbolineju, baltfalki un t. t.

J. Kasparija

apteeku pretschu tirgotawa, Rigā

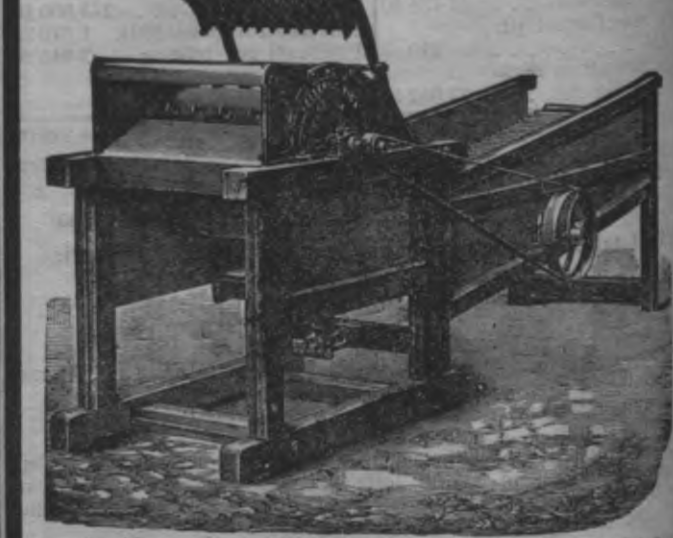
Nr. 153. Aleksandra eelā Nr. 153. eeteiz par lehtām zenam wisas apteeku un mahlderu prezes, parfimerijas, wilnas un ellas krashas, seepju fahli, opali, labi drehbju tihriichanas lihbjetti un wisadus saimnezibas peederumi.

Stawenalo fabriku un jaunato konstrufcijā schusamo maschinu, adamo maschinu un **welosipedu** leelatais krahjumā. **Darjoppa „Diana“** dranzamo ritenu pahrbos schanas weeta. **W. Ruth's Rigā**, Nr. 25, Kungu eelā Nr. 25. melanifka darbniza maschinu un welosipedu islabofchana.

Ed. Zehders, Rigā.

Semtopibas maschinu un laufsaimnezibas rihtu krahjumā. Karla eelā Nr. 11, pretim Intuma-Zelgawas dselsszelam, peedahwā

kulmaschinas.

ar roku dsenamas un tahdas, ar gehpeli dsenamas wreeschā 2, 6, 8 un wairaf sirgeem ar turilajt peederigeem **gehpeleem**, wisa maschinas pehz jaunatās un labakās konstrufcijas is wislabakā materialā **wisu us galwofcham.**

Lokomobiles un twaika kulmaschinas jaunatās konstrufcijas. no angļu fabrikas **Nich. Garret u. Sons**, no 3, 4, 6, 8 un 10 zirgu spehceem.

Weshstuku adrese: **Ed. Behder, Rigā.**

50,000.

Ofmu eerihfotjis Romanowa eelā Nr. 17, Rigā, higienistu papirofu ischaulischu (silsu) fabrika un eeteizu zeen. publikai ischaulites ar wahedu „Wuschita“ un „Widfeme“, kuras pagatawotas no ishta franfischu papira, kas ismellets un atsihts par teizamu no Rigas Politehnifkas laboratorijas. Wej tahdām reklamam luhdsju padewigi smehstaju tungus, pahrliezinatees par manu ischaulischu labumu ta ka pat wifu gahrdumu paradufchee smehstaju tungi dos manām ischaulitem pret jidām wreeschrohu.

K 9818 Augstzeenibā **W. Petersohns.**

Slawenā wescha
Saksijas un Rumānijas karaļu galma ap-gahdneeku

Mey & Edlich,
Leipzig-Plagwitzā,

ir glihtakā, praktiskakā, lehtakā un naw no smalkakās audeklu weschas isschkirama. Karewijsjeem, cejotajeem, jaunekjeem u. t. t. ir wipa teescham nepezeeschama. Par nedauds kapeikam gabalā dabujama Rigā pce: brahloom A. & J. Alschwang, S. A. Blechmann & dehleem, Richard Chomse, W. Goldstein, L. Goerber, E. D. Huttner, Ludwig Lurie, J. J. Ossipow, J. Oestberg, A. N. Patlow, E. Schappe, L. Thal, N. Wagner, L. N. Woronzow, M. Wulfsohn & dehla; Limbaschos pce: brahloom Specht; Zehsis pce E. Heintze un ikkatrā zaur plakateem issludinatā weeta. Us katra weschas gabala atrodas tirsneezibas silme kā arī firma

Mey & Edlich, Leipzig.

No paka, italsijumeem, kahdi ar lihdsigām eti, ketem un lihdsigeem cepakajumeem, pa leelakai da, lai ar lihdsigeem fasona nosaukumeem top peesollita, wajaga sargatees un usazinu pce pirkschanas peeprasit it sewischki ihsto weschu no Mey & Edlich'a.